...НУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

...рят-Монголой
...ҮНЭН

...Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно ...едэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 249 (1849)
ОКТЯБРИИН
20
ЧЕТВЕРГ
1955 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Культурно-гэгээрэлэй ...и зургаануудай хүдэлмэриие ...үндэһөөрнь һайжаруулха

...дые коммунистическээр ...гэдэ культурно-гэгээрэ... зургаанууд ехэ үүргэ дүүр... ...ээр советскэ арадай ур... ...һан асари ехэ зорилгонуу... ...улгэдэ партийна органи... ...эдэбхитэйгээр туһа хүр... ...мунистическэ партиин по... ...олонниитын дунда тайлба... ...уулдаг байна.

...истическэ партиин ба Со... ...вительствын саг үргэл... ...алай ашаар манай рес... ...тор культурно-гэгээрэлэй ...анууд олоор бии болгог... ...ансашье городуудаар бэ... ...хүдөө нютагуудаар куль... ...амтанууд олоор байгуу... ... Культурын байшангууд, ...библиотекэнүүд, уншалгын ..., улаан булангууд со... ...гүүдэй һанаа сэдьхэлэй ...дые хангадаг байна.

...но-гэгээрэлэй эмхи зур... ...үбэл хүдэлмэрилхөөр бэ... ...гэшэ мүнөө үедэ онсо ...гай болоно. Республи... ...нэгэн аймагуудаар куль... ...рэлэй эмхи зургаануудые ...соонь бэлэдхэжэ эхилһэн ...ээлхэдэ, Тарбагатайн ай... ...культурно-гэгээрэлэй эмхи ...дые үбэлдэ бэлэдхэлгээр ...ри хэгдэһэн байна.

...хамта, олонхи аймагуудта ...а хэрэгтэ ёһотой анхарал ...анагүй. Аймагуудай куль... ...гууд, сельскэ ба сомоной ...культурно-гэгээрэлэй эм... ...уудые үбэлэй сагта хүдэл... ...бэлэдхэхын тула мүр... ...хэнэгүй.

...ын, Зэдын, Ториин ба Сэ... ...магуудта культурын бай..., клубуудые ба библиоте... ...заһабарилга тоншье хан... ...р ябажа байна. Бичү... ...ало-Кударын, Хориин ай... ...культурно-гэгээрэлэй эмхи ...дай олонхинь заһабарилга... ... байһаар. Культурно-гэ... ...эмхи зургаануудые түлеэ... ...га олон аймагуудта һаад... ...байна. Түлеэ бэлэдхэлгэ ...Заиграйн ба Прибайкаль... ...уудта муу ябана.

...удай малшадай дунда ...саг үргэлжын гуламта... ...йгуулгада анхарал багаар .... Жэшээлхэдэ, нёдондо ...энгын аймагта 16 культ... ...тогтоогдоһон юм. Эдэ ...ууд үнгэрһэн үбэл горь... ...үдэлмэри ябуулһан юм. ...нуудта малшад суглар... ...айнгаа дүнгүүдые гаргажа, ...дүршэлнүүдые андалдан ..., дутуу дундануудаа зай... ...жэнүүдые хараалдаг бай... ...эндэ хододоо лекцинүүд, ...нүүд боложо, малшад шэ..., журналнуудые уншагша ...үбэлэй үнгэрэмсөөрнь энэ ...мартагдан татаа. Иимэ... ...сагта, малай адуулганда ...дэ культбазануудай хүдэл... ...гэбэл зогсожо, үгы гэбэл ...байна. Мүнөөшье Сэлэн... ...гай Маленковой, Карл ...Хрущевой, Тельманэй нэ... ...колхозуудай культбазанууд ...сэд бэлэдхэгдэнэгүй, шэнэ ...баригданагүй. Культба... ...шатар, домино ба бусад ...уд үгы болошонхой бай... ...Марксын нэрэмжэтэ кол... ...шад һаяшаг Дээдэ Юрөө гэжэ газарта үбэлжөөндөө оробо. Эндэнь культинвентарь, радиоприёмник ба культурна бусад хэрэгсэлнүүд огто байхагүй. Энэ колхозой малшадта кинокартина тон үсөөнөөр харуулагдана. Мүн номой наймаан эмхидхэгдээгүй байһаар.

Яруунын, Кяхтын, Мухаршэбэрэй аймагуудта хүдөөгэй клубууд болон улаан булангууд муу байрануудта байдаг. Яруунын аймагай Исингын ба Догнын хүдөөгэй клубууд хуушаржа, үмхиршэһэн гэрнүүдые эзэлдэг. Харин шэнэ байрануудые бариха талаар хэншье һанаагаа зобоногүй.

Мүн республикын леспромхозуудай, загаһанай заводуудай холын участогуудта культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанууд муугаар хүдэлмэрилнэ.

Аймагуудай культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай ямараар үбэлдэ бэлэдхэгдэжэ байһан тухай Культурын министерство хүсэд мэдэдэггүй. Культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэри тэдээниие үбэлдэ бэлэдхэлгэһээ дулдыдахань мэдээжэ. Культурын министерство, аймагай гүйсэдхэхэ комитедүүд дары түргэн хэмжээ абажа, тэдэ эмхи зургаануудые үбэлдэ хүсэдөөр бэлэдхэхэ уялгатай. Культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай байрануудые һайнаар, түргөөр заһабарилха, тэдэниие болбосон түхэлтэй болгохо, үбэлэй сагта хvрэхэ түлишөөр хангаха, тэдэнэй материальна базые бэхижүүлхэ тон шухала байна. Эдэ эмхи зургаануудта һомологдоһон мүнгэн зөөриие хүсэдөөр хэрэглэхэ гээшэ нютагай Соведүүдэй шухала зорилго мүн.

Культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэриин түрүү дүй дүршэлые согсолхын, олон тоото клубууд, библиотекэнүүд, Культурын байшангууд, лекторскэ нэгэдэлнүүд болон киноустановконуудай хүдэлмэридэ бии байһан дутагдалнуудые усадхахын, колхозууд болон предприятинуудта культурын шэнэ байрануудые барихын зорилгоор октябриин 20-һоо ноябриин 20 болотор республикын культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэриие ниитын зүгһөө харалга эмхидхэхэ гэжэ КПСС-эй обком һаяхан тогтообо.

КПСС-эй айкомууд ба горкомууд, ВЛКСМ-эй айкомууд ба горкомууд, ажалшадай депутадуудай аймагай ба городской Соведүүдэй гүйсэдкомууд энэ тогтоолой ёһоор культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэриие ниитын зүгһөө харалгада һайнаар бэлэдхэжэ, үнгэргэхэ уялгатай. Энэ хэрэгтэ колхозуудай эдэбхитэдые, интеллигенци болон хүдөөгэй залуушуулые хабаадуулха шухала байна.

Культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудые ниитын зүгһөө хараха һарын турша соо клубуудай, Культурын байшангуудай, библиотекэнүүдэй, улаан булангуудай хүдэлмэридэ дайралдадаг дутуу дундануудые дары усадхажа, эдэ эмхи зургаануудай хүдэлмэриие хүсэдөөр һайжаруулха, шэнэ байрануудые бариха хэрэгтэй.

Коммунистическэ партиин ба Советскэ правительствын манай арадай урда табиһан зорилгонуудые бэелүүлгэдэ культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанууд өөрынгөө мэдэлдэ байгааша бүхы арга хэрэгсэлнүүдээрээ партийна организацинуудта туһалха ёһотой юм.

ВЦСПС-эй Президиумдэ

...дприятинуудай хүдэлмэриие һайжаруулха хэрэгтэ ...үйлэдбэриин зүблөөнүүдэй үүргэ дээшэлүүлхэ

...эриин зүблөөнэй хүдэлмэри ...ЦСПС-эй Президиум тог...аһан байна.

...гтоол соонь иигэжэ хэлэг... ...дприятинуудай хүдэлмэ... ...жаруулха хэрэгтэ үйлэдбэ... ...өөнүүд шухала үүргэ дүүр... ...тэй. Хүдэлмэришэдэй бо... ...нерно-техническэ хүдэлмэ... ...эй зүгһөө хэгдэһэн шүүм... ...дэлмэриин дутуунуудые ха... ...онь зайсуулха, үйлэдбэриин ...а боломжонуудые олохо хэ... ...алдаг байна. Шэнэ техни... ...н түрүү технологиие үйлэд... ...бтэрүүлхэ, хүндэ ба ажал ...үдэлмэриие механизацилха, ...ажа байһан түхеэрэлгэнүү... ...ажуулан һайжаруулха, ...үтэсые дээшэлүүлхэ тухай ...удые үйлэдбэриин зүблөө... ...э зүбшэн хэлсэхые дурад...

...ануудуд, участогууд, цехүүд ...аһагуудтахи хүдэлмэрилэгшэдэй мэргэжэлые хараадаа абан үйлэдбэриин зүблөөнүүдые хаһа саг соонь үнгэргэлгые профсоюзна организацинууд ажахын хүтэлбэрилэгшэдтэй хамта эмхидхэхэ зэргэтэй. Предприятинуудые хамжаата үйлэдбэридэ оруулалга ба тусхай мэргэжэлтэй болголго үйлэдбэриин бүхы һалбаринуудай һайнаар хүдэлмэрилхые эринэ. Хоорондоо холбоотойгоор ажалладаг бригадануудай, участогуудай, цехүүдэй үйлэдбэриин зүблөөнүүдые, халаагаар ажалладаг предприятинуудай үйлэдбэриин конференцинүүдые үнгэргэжэ, бэе бэедээ хэгдэдэг эрилтэнүүдыень зүбшэн хэлсэхэ гэжэ дурадхагдана.

Предприятинуудта фабрично-заводской комитедэй түрүүлэгшэ гү, али түрүүлэгшын орлогшо, цехүүдтэ цеховой комитедэй түрүүлэгшэ гү, али гэшүүн, участок болон бригадануудта профгруппорг үйлэдбэриин зүблөөнүүдые сэхэ хүтэлбэрилхэ зэргэтэй. (ТАСС).

ТАНАЙ КОЛХОЗ МАЛАЙ ҮБЭЛЖЭЛГЭДЭ БЭЛЭН ГҮ?

Һаалишад гурбан километртэ ябажа ажаллана

Ехэ-Нугын сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхоз Кяхтын аймаг соохи малажал ехэтэй хүдөө ажахын артельнүүдэй нэгэниинь юм. Колхоз ажахын үнгэрэгшэ жэлдэ зарим тэды амжалта түйлабашье, малажал эрхилэлгэдээ ехэхэн дутагдалнуудтай. Малайнь тоо толгой удаанаар олошорно, ашаг шэмэнь тон бага. Энээниие хоёрдохи фермын хүдэлмэри дээрэһээ харахада эли болоно. Тус фермын һаалишад Дулгар Замбуева, Радна Дондупова, Аюша Лхамажапова болон бусад үнгэрэгшэ жэлдэ үнеэн бүхэнһөө дунда зэргээр 200—230 литр һү һаажа, түсэбөө дүүргээгүй. Фермын һаалишадай дунда ажалай журам һула, тэдэнэр түргэ түргэнөөр һэлгэгдэнэ.

Колхозой правлени малайнгаа үүлтэр һайжаруулха, тэдэниие ороондо оруулха хүдэлмэри зүбөөр эмхидхэхын орондо, дэмы хооһон хөөрэлдөөгөөр сагаа барана. Үнгэрэгшэ жэлдэ колхоз 15 буха худалдажа абахые хараалһан аад, нэгыешье абаагүй. Тиимэһээ мүнөө 77 үнеэндэ нэгэ буха хүртэнэ. Октябрь һарада 200 үнеэн искусственна аргаар ороондо оруулагдаха аад, оройдоо 15-ниинь оруулагдаа. Юуб гэхэдэ, техник-осеменатор Банидарова хүдэлмэридөө хайша хэрэгээр, харюусалгагүйгөөр хандана. Иимэһээ тус колхозой үнеэд олоороо һубайрхын түйлда хүргэгдөө.

Малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэл муугаар ябуулагдана. Ехэ-Нугын гүүртэ даншье задагай байдалтай. Энэ жэлдэ колхоз малдаа хаанашье хүрэгүй тэжээл бэлдэжэ абаа. Үбһэ бэлдэхэ түсэбынь арайхан гэжэ 27 процент дүүргэгдэһэн байна. Теэд иимэ бага үбһэ тэжээл бэлдэһэн аад, Сарам, Харьяста гэжэ газарнуудай полинууд дээрэ хэбтэжэ байһан солоомоёо хуряажа абадаггүй байхань гайхалтай. Мүн Ехэ-Нугада горьтой ехэ ногоон сабшагдаагүй үлэшөө.

Гадна, тус фермын малай хото хорёонууд, мүн малшадайнь ажаһууха гэр байранууд хуушаршанхай. Шэнэ барилганууд хэгдэнэгүй. Һаалишадай дунда культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри һулаар ябуулагдана. Комсомольско-залуушуулай гүүртын ахалагша һаалишан комсомолка Гармацу Доржитарова иигэжэ хэлэнэ: «Үнгэрэгшэ хабар колхозой хүтэлбэрилэгшэд манай фермэдэ малшадай байха гэр барихабди, улаан булан түхеэрхэбди гэжэ найдуулаад, мүнөөшье болотор юумэ хээгүй. Гэр байрагүй дээрэһээ 3 километрын газарта ерэжэ хүдэлмэрилхэ баатай болообди. Колхоздомнай барилгын бригада бии гэжэ тоологдодог, теэд энэ бригадынхид үнэн дээрээ ондоо хүдэлмэридэ ябуулагдадаг байна.

Тус колхозой правлени (түрүүлэгшэнь нүхэр Н. Б. Ринчеев, партийна организацинь секретарь Б. Б. Дамбаев) эдэ дутагдалнуудые зайсуулхын тулада шухала хэмжээнүүдые дары абаха ёһотой.

В. Владимиров.

„Малшадай үдэр" үнгэргэгдэбэ

Хэжэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхоздо «Малшадай үдэр» үнгэргэгдэбэ. Эндэ хамта дээрээ 63 хүн хабаадалсаһан байна. Тэдэнэй дунда олон һаалишад, хонишод ба бусад малшад байлсаа.

Колхозой түрүүлэгшэ Н. Ц. Очиржапов ажахын жэлэй дүнгүүд тухай элидхэл хэһэн байгаа. Тэрэнэй элидхэл дээрэһээ харахада колхоз ажахын жэл соо малажал үсхэбэрилхэ түсэбөө эбэртэ бодо малаар 100,9 процент дүүргэһэн болобошье, үнеэдэй тоо толгой олошоруулха даалгабаря холо дүүргээгүй байшаба. Хони үсхэбэрилхэ түсэбынь 104 процент, шубууд ба адуу мори үсхэбэрилгөөр түсэбүүд мүн лэ үлүүлэн дүүргэгдэбэ. Һү һаалгаар ба нооһо хайшалалгаар даалгабаринууд бэелүүлэгдээ.

Малай ашаг шэмэ дээшэлүүлгэдэ амжалта түйлаһанайнгаа түлөө 15 түрүү малшад ажалай нэмэлтэ түлбэри абаа. Тэдэнэй дунда Н. Будажапова, М. Балданова, Е. Глазкова, Д. Гармаева, Х. Буянтуева, Г. Дугарова болон бусад бии.

Эндэ сугларһан малшад ажалайнгаа дүй дүршэл тухай хэлсэһэн, дутуу дундануудаа элирүүлһэн, доторойнгоо арга боломжонуудые хүсэдөөр хэрэглэжэ, саашадаа үшөө ехэ амжалта түйлаха хүсэлэнтэй байһанаа мэдүүлһэн байна.

Б. Буянтуев.

Һү һаалгаар ажахын жэлэй дүнгүүдые харахада, Сэлэнгын аймагай һаалишадай дунда Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой һаалишан Лидия Бадмаева түрүү зэргэдэ гаралсаһан байна. Нүхэр Бадмаева ажахын үнгэрэгшэ жэлдэ племенной үнеэн бүриһөө 3918 литр һү һаагаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Лидия Бадмаева. **А. Мантаевай фото.**

Каховско ГЭС промышленна ток үгэбэ

ШЭНЭ КАХОВКО, октябриин 18. (ТАСС). Каховско ГЭС-эй барилгашад үйлэдбэриин ехэ илалта түйлаба—мүнөөдэр, болзорһоонь жэлээр урид, түрүүшын гидроагрегат ашаглалгада үгтэбэ.

«Днепростройн» начальник нүхэр С. Н. Андрианов ТАСС-эй корреспонденттэй хөөрэлдэхэ зуураа, иигэжэ хэлээ:

—Каховско гидроэлектростанциие ашаглалгада үгэлгэ бүхы советскэ арадай һайндэр мүн. Ороноймнай хэдэн зуун предприятинууд энэ барилгые машинануудаар, түхеэрэлтэнүүдээр, барилгын материалнуудаар хангажа байдаг. Энэ гидробарилгашад жэлэй дүүрэтэр Москвагай, Ленинградай, Харьковай, Уралай, Сибириин, Дунда Азиин хүдэлмэришэдэй бүтээһэн механизмууд болон приборнууд тодхогдонхой.

КПСС-эй XX съездые нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахын түлөө мүрысэжэ, гидробарилгашад жэлэй дүүрэтэр үшөө 3 турбина ашаглалгада үгэхэ юм.

Энэ барилга дээрэ үйлэдбэриин олон тоото новаторнууд урган гараа. Бульдозеристнууд Иван, Николай болон Петр Мастеровтан түрүүшынхеэ бульдозернуудые суг хамта хүдэлгэхэ арга хэрэглэһэн байна.

Шэнэ гидроузелай барилганууд тон ехэ юм. Каховско далай 200 километр соо, Запорожье хүрэтэр таллаанхай. Тэрэнэй эрьенүүд дээрэ табан порт баригдажа байна.

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ АССР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДТЭ

Хүдөө ажахын республиканска выставкэдэ хабаадагшадые шэлэн олохо условинууд

1955 оной хүдөө ажахын республиканска выставкэдэ хабаадагшадые шэлэн олохо условинуудые БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет баталба.

1955 ондо хүдөө ажахын продуктнуудые абаха хэмжээ-ябуулгануудаа бүхыдэнь дүүргэһэн колхозууд, совхозууд, фермэнүүд, бригаданууд, звенонууд, совхозуудай отделенинүүд болон хамһабариин ажахынуудта хүдөө ажахын республиканска выставкэдэ **үргэн харуулгаар** хабаадаха эрхэ олгогдохо. Малһаа ашаг шэмэ абаха хэмжээ-ябуулгануудаа тус тус зүйлнүүдээр, мүн тэрэшэлэн хэмжээ-ябуулгануудаа тус тус культурануудаар дүүргэһэн колхозууд, совхозууд, фермэнүүд, бригаданууд, звенонууд, совхозуудай отделенинүүд болон хамһабариин ажахынуудта; садынь хашаалагдаад, һайнаар харууһалагдажа байгаа һаань, гектарһаа 10 центнерһээ доошо бэшэ яблока, 15 центнерһээ доошо бэшэ жэмэс абаһан колхозуудта; һуулгаһан эшэнүүдэйнь 95 процентһээ үсөөн бэшэнь ургажа байгаа һаань, энэ жэлдэ нэгэ гектарһаа бага бэшэ сад тариһан колхозуудта—**юрэнхы харуулгаар** хабаадаха эрхэ олгогдохо байна.

Тракторна хүдэлмэринүүдэйнгээ ба натура түлбэри тушааха түсэбүүдээ дүүргэһэн, хараалагдаһан хэмжээ-ябуулгануудай ёһоор ороохо болон малажалай продуктнуудые харьяата колхозуудтаа абхуулһан машинно-тракторна станцинуудта; харьяата колхоздоо ургаса хуряаха түсэбөө дүүргэжэ шадаһан ба условно трактор бүхэнөөр зөөлэн хахалалгада оруулхада 700 гектарһаа доошо бэшэ газар элдүүрилһэн тракторна бригаднуудта; МТС-үүдэй, совхозуудай директорнүүд болон главна мэргэжэлтэдтэ, колхозуудай түрүүлэгшэнэр болон хүдөө ажахын мэргэжэлтэдтэ, хэрбээ тэрэнэй хүтэлбэрилдэг ажахын выставкэдэ хабаадаха эрхэ олоо һаань, выставкэдэ хабаадаха эрхэ олгогдохо байна.

Мүн тэрэшэлэн иимэ показательнуудые түйлаһан түрүүшүүлдэ выставкэдэ хабаадаха эрхэ олгогдохо:

Хэрбээ өөһэдынь хүтэлбэрилдэг бригада, фермэ, совхозой отделени выставкэдэ хабаадаха эрхэ олоо һаань, тракторна, таряанажалай, огородой болон садай бригадануудай бригадирнуудта.

Даажа абаһан үнеэн бүриһөө жэл соо дунда зэргээр 1200 литрһээ бага бэшэ һү һааһан һүнэй-товарна фермэнүүдэй, 2000 литрһээ бага бэшэ һү һааһан племенной фермэнүүдэй, 2500 литрһээ бага бэшэ һү һааһан совхозууд болон туһалбариин ажахынуудай һаалишадта.

Һү һааха түсэбөө дүүргээд, даажа абаһан үнеэн бүхэнһөө нэжээд тугал абажа түлжүүлһэн һаалишадта.

Племенной фермын үнеэн бүриһөө 1800 литрһээ, һүнэй-товарна фермын үнеэн бүриһөө 1000 литрһээ бага бэшэ һү һааһан һаалиин гүүртэнүүдэй мал адуулгашадта.

Даажа абаһан тугалнуудаа бултыень түлжүүлһэн ба тугал бүхэнэй амидын шэгнүүрые 6 һаратай болоторнь үдэр бүри 650 граммһаа бага бэшээр нэмээжэ байһан тугалшадта.

Хэрбээ бэлшээриһээ болюулхадаа бүхы малайнь дундаһаа доошо бэшэ хүсэтэй байгаа һаань, малайнгаа 30 процентһээ үсөөн бэшые тарганаар ба дундаһаа дээшэ хүсэтэйгөөр тушааһан, малые бэлшээн таргалуулха гүүртэнүүдэй малшад-адуулагшадта.

Даажа абаһан хонидһоо энээнһээ доошо бэшэ нооһо хайшалһан хонишодто:

(килограммаар):

	нарин нооһо	нарибтар нооһо	шэрүүбтэр нооһо
Хусануудһаа	5,0	—	—
Жэлһээ дээшэ наһатай эхэ хонид болон түлгэнүүдһээ	3,5	3,0	2,5
Томо эрьедһээ	4,0	3,5	3,0
Жэл болоогүй хурьгадһаа	2,5	2,0	1,8

Эхэһээнь һалгааха үе болотор 100 эхэ хонин бүриһөө 95 хурьга абажа түлжүүлһэн хонишодто.

Даажа абаһан гахай бүриһөө 16 поршоонхо абажа түлжүүлһэн гахайшадта; 25-һаа үсөөн бэшэ гахайе дунда зэргээр 120 килограммһаа доошо бэшэ амидын шэгнүүртэй болоторнь шахажа таргалуулһан гахайшадта.

Томо тахяа бүхэнһөө жэлдээ 70-һаа үсөөн бэшэ үндэгэ абаһан тахяашадта; абаһан бүхы дальбарааннуудайнгаа 85 процентһээ үсөөн бэшые 5 һаратай болоторнь томо болгоһон дальбарааашадта; дальбараа гаргаха ба тэдэниие худалдаха түсэбүүдээ дүүргээд байгаа һаань, дараһан бүхы үндэгэнүүдэйнгээ 75 процентһээ үсөөн бэшые дальбараа болгожо шадаһан шубуу үсхэбэрилгын-инкубаторна станцинуудта.

Племенной азаргануудта табигдаһан зуун гүүн бүхэнһөө 80-һаа үсөөн бэшэ унага абажа, түлжүүлһэн моришод болон адуушадта; 100 эхэ оро бүхэнһөө 80 тугал абаһан оро үсхэбэрилэгшэдтэ; 10 халтар хара үнеэгэн бүхэнһөө—35, мүн 10 норкоһоо—49 гүлгэ абажа түлжүүлһэн ан үсхэбэрилэгшэдтэ.

Хэрбээ зүгынүүдэйнгээ пасекые үбэлдөө хүсэд хүрэхэ тэжээлэй мёдоор хангаад байгаа һаань, зүгын бүлэ бүхэнһөө 30 килограммһаа бага бэшэ мёд абаһан зүгышэдтэ.

Хэрбээ хүдэлмэрилдэг бригадынь, звеногойнь, совхозой отделенинь выставкэдэ хабаадаа һаань, үдэрэйнгөө нормые саг үргэлжэ 120 процентһээ доошо бэшээр дүүргэжэ байдаг колхознигууд болон совхозуудай хүдэлмэришэдтэ; энэ жэлдэ өөһэдынгөө бууса шадарай газар дээрэ 15-һаа үсөөн бэшэ жэмэстэ модо, 50-һаа үсөөн бэшэ жэмэстэ һөөгүүдые тариһан колхознигууд, хүдэлмэришэд болон албахаагшадта.

Жэлэйнгээ нормые 120 процентһээ доошо бэшээр, һайн шанартайгаар дүүргэһэн хүдөө ажахын элдэб машинануудай машинистнуудта.

Хэрбээ хүдөө ажахын культурануудай ургаса хуряаха түсэбөө бригадынь дүүргэһэн байгаа һаань, өөрынгөө халаанда «ХТЗ-7» тракторaар — 200 гектар, «У-2»-оор—380, «СХТЗ»-гээр — 600, «СТЗ-НАТИ»-аар — 850, «ЧТЗ-60»-аар — 1000, «ДТ-54»-өөр — 950 «С-80»-яар — 1200, «Беларусяар» — 500, «КДП-35»-аар — 500 гектар газар элдүүрилһэн тракториснуудта; хүдэлмэриин 20 үдэр соо «Коммунар» комбайнаар 3500 центнерһээ, «С-4» комбайнаар — 3500 центнерһээ, «Сталинец-6» комбайнаар — 5000 центнерһээ бага бэшэ таряа сохиһон комбайнернуудта.

Таарулагдамал «Коммунар» комбайнаар — 180 гектарһаа, силоснэ комбайнаар — 180 гектарһаа, «Сталинец-6» комбайнаар — 300 гектарһаа бага бэшэ кукуруза хуряаһан комбайнернуудта.

Сезон соо мянган тонноһоо бага бэшэ таряа сохиһон сложно молотилкануудай машинистнуудта.

**

Хүдөө ажахын республиканска выставкэ Улан-Удэ городто ноябриин 1-дэ нээгдээд, 7 болотор үргэлжэлхэ юм.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Колхозой ажахые тодорхойгоор хүтэлбэрилхэ

(Тоосоото-һунгалтын партийна суглаанһаа)

Закаменай аймагай Ждановай нэрэмжэтэ колхозой партийна организацийн тоосоото-һунгалтын суглаан һаяхан боложо, парторганизацийн секретарь нүхэр Б. Б. Батуевай тоосоото элидхэл зүбшэн хэлсэгдэбэ.

Хүдөө ажахые саашадань хүгжөөхэ тухай парти, правительствын табиһан зорилгонуудые хэрэг дээрэнь бэелүүлхын түлөө Ждановай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд, тэрэ тоодо коммунистнууд эршэмтэйгээр тэмсэжэ, зарим тэды амжалтануудые туйлаһан байна. Ажахын үнгэрһэн жэлдэ манай колхозой гэшүүд малажалһаа ашаг шэмэ абалгые нилээд дээшэлүүлһэн байна. Жэшээнь, 1954 онойхитой сасуулхада 148 литр үлүү һүн үнеэн бүриһөө һаагдаһан байна. Манай колхозой һаалишад һү һааха түсэбөө 101 процент дүүргээ гэжэ элидхэлшэ тэмдэглэбэ. Партийна организацийн ябуулһан эмхидхэлэй болон политическэ хүдэлмэриин ашаар эдэ амжалтанууд туйлагдаа. Партийно-политическэ хүдэлмэри урданайхидаа оробол удха түгэлдэрөөр, нүлөө ехэтэйгээр ябуулагдадаг болоо.

Тиигэбэшье, парторганизацийн хүдэлмэридэ ехэхэн дутагдалнууд бии байһаар. Колхозой ажахын һалбаринуудые бүхыдэнь, илангаяа малажалые түргэнөөр хүгжөөхэ асуудалда партийна организаци анхаралаа багаар табина, парторганизацийн 36 коммунистнуудай оройдоол 7—8-ниинь малажал дээрэ хүдэлмэрилнэ. Малшадай дунда политическэ ба культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри һулаар ябуулагдана. Эндэхи агитаторнууд һонирхолтой хөөрэлдөө, газетэ уншалга үсөөнөөр үнгэргэнэ. Мүн малшадай дунда социалистическэ мүрысөөн ёһо тэдыгээр эмхидхэгдэнхэй. Партийна организацийн дэргэдэ 30 гаран хүнһөө бүридэһэн агитколлектив бии юм. Теэд энэ агитколлектив тон хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилнэ.

Партийна суглаан болон бюро дээрэ бригадирнуудай, фермэнүүдые даагшадай тоосоон тон үсөөн хэлсэгдэнэ. Колхозой правлениин хүдэлмэридэ ехэхэн дутагдалнууд бии. Нийтын малажалые хүгжөөхэ түсэб эбэртэ бодо малаар—90 процент, тэрэнэй тоодо үнеэгээр—85,6 процент, хонёор—88,6 процент, гахайгаар—92 процент дүүргэгдэһэн байна. 100 толгой үнеэдһээ оройдоол 44 тугал, 100 эхэ хониһоо 53 хурьган абтаһан байна.

Үбэлэй газаа орожо ерэбэшье, адуу малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэл унжагайрһаар. Нийтын мал хүсэд хүрэхэ тэжээлээр хангагдаагүй: үбһэ бэлдэхэ түсэб оройдоол 38,6 процент, силос дараха түсэб 12,9 процент дүүргэгдэбэ. Нийтын малые дулаан һайн типовой байраар хангаха хэрэгтэ колхозой хүтэлбэрилэгшэд анхаралаа багаар табина. Үхэрэй нэгэ байра хоёр жэлэй турша барилгадажа байбашье, үшөө дүүргэгдээгүй, мүн хуушан байрануудшье заһабарилагдаагүй.

Суглаан дээрэ үгэ хэлэһэн коммунистнууд партийна эхин организацийн бюрогой хүдэлмэриие шангаар шүүмжэлбэд. Колхозниигуудай болон механизаторнуудай оролдолгын ашаар орооһо тарянай бараг һайн ургаса абтаа. Гэбэшье, колхозой правлени, парторганизаци энэ ургаһан таряагаа богонихон болзор соо гээлтэ хоролтогүйгөөр хуряажа абахын тула бүхы колхозниигуудай хүсые элсүүлжэ шадаагүй. Энээнэй эсэстэ гүрэндэ таряа тушааха түсэб мүнөө болотор дүүргэгдээдүй байһаар гэжэ коммунист нүхэр Кочетов шүүмжэлбэ.

—Ажахын ямар нэгэн кампаниие амжалтатайгаар үнгэргэлгэ хадаа,— гэжэ коммунист Бадмаев хэлэбэ, — политическэ болон эмхидхэлэй хүдэлмэриһөө ехээр дулдыдадаг байна. Гэхэтэй хамта, манай парторганизаци, нэн түрүүн партийна бюро, энэ шухала хүдэлмэриие тооногүй гэжэ сэхэ хэлэмээр. Жэшээлбэл, КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолой үндэһөөр хараалагдаһан хэмжээ-ябуулганууд тухай диаграмма, плакадууд малажалай фермэнүүд дээрэ тон хомор. Колхозой правлени болон партийна организаци малажалда хүдэлмэрилдэг хүнүүдтэ ажаллаха һайн арга нүхэсэл байгуулнагүй. Мүнөө болотор нэгэшье культбаза бэлэдхэгдээгүй байһаар гэжэ тэрэ хэлэбэ.

Колхозой эрхим һаалишан коммунист Гарма Лыгденова суглаан дээрэ үгэ хэлэхэ зуураа, парторганизацийн хүдэлмэриие ехээр шүүмжэлбэ.

—Би энэ жэлдэ нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө 1460 литр һү һаагааб,—гэжэ нүхэр Лыгденова хэлэбэ.—Имэ дүнгүүдые һаалиша бүхэн туйлажа шадаха байна. Теэд колхозой правлени парторганизаци хоёр манай хүдэлмэридэ туһаламжа тон багаар үзүүлнэ. Манай фермын үнеэдтэ илангаяа зунай сагта нэмэлтэ тэжээл үгтэдэггүй, ногоон конвейер эмхидхэгдэдэггүй байна. Хэрбээ манай хүдэлмэридэ парторганизацийн саг үргэлжэ туһалаад байгаа һаа, үшөө ехэ һү һааха байгааб,—гэжэ тэрэ хэлэбэ.

—Малшадые, илангаяа түрүүшүүлые урмашуулха хэрэгтэ горьтойхон дутагдалнууд бии. Нёдондо жэлдэ һайнаар хүдэлмэрилһэнэйнгөө түлөө нэмэлтэ түлбэри олохон малшад абангүй байшоо һэн. Теэд мүнөө жэлдэ мүн имэрхүү байдал үзэгдэнэ гэжэ коммунист Данзанов болон бусад шүүмжэлбэ.

—Партийна суглаан дээрэ шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэл хэгдэнэгүй, —гэжэ коммунист нүхэр Шойдоров тэмдэглэбэ. — Зарим коммунистнууд партийна болон гүрэнэй журам эбдэнэ, колхозой үйлэдбэридэ һулаар хабаадалсана. Теэд партийна бюро, тэрэнэй секретарь нүхэр Батуев имэ хүнүүд тушаа зохихо хэмжээ абанагүй.

Партиин гэшүүд Ринчинов, Дышенов гэгшэд үгэ хэлэхэ зуураа коммунистнуудай марксистско-ленинскэ һуралсалда бии байһан дутагдалые тэмдэглэбэ.

Тоосоото үе соогоо парторганизацийн хэһэн хүдэлмэриие хангалтатай гэжэ тоолоод, элирүүлэгдэһэн дутуу дундые эрид шууд усадхалгада зорюулһан тогтоол суглаан баталан абаба. Партийна организацийн секретаряар нүхэр Д. Д. Очиров нэгэн дуугаар һунгагдаба.

Д. Гончиков.

КПСС-эй XX съездын хүндэлэлдэ

Һаалишадай мүрысөөн

Сэлэнгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой һүнэй-товарна фермэдэ ажахын жэл горьтойхон амжалтатайгаар үнгэрбэ. 1954—1955 ондо энэ фермын үнеэн бүриһөө 3046 литр һүн һаагдаа гэхэ гү, али тэрэнэй урда тээхи ажахын жэлэйхидэ орходоо үнеэн бүриһөө 629 литр һүн ехээр һаагдаба. Ингэжэ тус фермын хүдэлмэрилэгшэд һү һааха даалгабаряа 9320 литрээр үлүүлэн дүүргэһэн байна.

Эндэхи бүхы һаалишад һү һааха түсэбөө үлүүлэн дүүргээ. Үнеэн бүхэнһөө 3688 литр һү һааһан һаалишан Цыбикжап Жамбалова булгандаа жэшээ харуулан ажаллана. Нүхэр Жамбалова түсэбөөр хараалагдаһанда орходоо 133 литр ехээр үнеэн бүхэнһөө һү һаанхай.

Залуу һаалишан В. Гомбоева үнеэн бүхэнһөө һү һаалгые үнгэрэгшэ жэлэйхиһээ аяар 836 литрээр дээшэлүүлээ. Нүхэр Гомбоева үнеэн бүриһөө 3288 литр һү һаажа, түсэбөө 388 литрээр үлүүлэн дүүргэһэн байна. Һаалишад Должон Дылыкова, Цыбикханда Раднажапова мүн лэ һайнаар ажаллаа.

Үнеэдые һаалишадай зүбөөр һаадаг болоһоной, харууһалгыень һайжаруулһанай, зоотехническэ нормын ёһоор эдеэлүүлһэнэй, оронойнгоо, республикынгаа түрүү һаалишадай дүй дүршэлые хүдэлмэридөө хэрэглэһэнэй ашаар имэ үрэ туйлагдаа. Гадна, һүүлэй жэлнүүдтэ һү ехэтэй үүлтэрэй үнеэдые үсхэбэрилгөөр нилээд ехэ хүдэлмэри хэгдэһэн байна. Энээнэйнь аша үрэ мүнөө жэлһээ харагдажа эхилээ. Һайнаар харууһалагдаһан ба тэжээгдэһэн зарим үнеэдһээ 5000 гаран литр һүн һаагдаһан байха юм.

Эндэ зунай-лагерьна харууһалга түрүүшынхеэ эмхидхэгдэжэ, үнеэд үдэр бүри нэгэл үедэ эдеэлүүлэгдэдэг, бэлшээгдэдэг, амаруулагдадаг ба һаагдадаг байгаа. Зундаа кукурузын поли дээрэхи ногоон эшэ набшаһан эдюулэгдээ.

Гарадаг һүнэйнь литр бүридэ 300 грамм хүртэхөөр үнеэдтээ концентрированнэ тэжээл мүнөө үгтэдэг болоо.

Һаалишад бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллаһанайнгаа түлөө ехэ түлөөһэ абана. Тэдэнэртэ ажалай нэмэлтэ түлбэри болгон 3932 литр һүн, 3 тугал, 1 поршоонхо үгтэбэ. Түрүү һаалишан Должон Дылыкова — 812 литр һү ба 1 тугал, Цыбикжап Жамбалова—757 литр һү, мүн 1 тугал, Цыбикханда Раднажапова—758 литр һү гэхэ мэтые абаба.

Түрүүшынгээ амжалтаар зориглоһон, партиин XX съездын хүндэлэлдэ мүрысөөндэ оролсоһон энэ фермын һаалишад ажахын шэнэ жэлдэ үнеэн бүриһөө 3500 литр, тиихэдэ үлэмжэ һүтэй үнеэдһээ 6000—7000 литр һү һааха, бүдүүн, шэмэтэ ба концентрированнэ тэжээл гамтайгаар, нормын ёһоор гаргашалха, малаа тобир тарганаар ондо оруулха гэһэн уялга абаба. Һаалишад энэ уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэжэ байна.

А. Батуев.

Хэлэһэн үгэдөө хүрэнэ

Баргажанай адагай загаһанай комбинадай хүдэлмэришэд хэлэһэн үгэдөө заатагүй хүрэхые оролдодог, хүрэдэгшье байна. Намарай сагта Байгал далайн абари зангаа хубилгажа, эршэтэ долгёо салгидуулан эбхэрүүлээшье һаань, эртэ үглөөгүүр онгосодоо һууһан загаһашадай далай дээгүүр һэлюурдэхэнь үшөөл харагдаһаар.

Комбинадай загаһашад 3-дахи кварталайнгаа даалгабариие 113,9 процент дүүргээд, дүрбэдэхи кварталайнгаа түсэбые амжалтатайгаар бэелүүлжэ байна. Афанасий Стулёвой хүтэлбэрилдэг комсомольско-залуушуулай бригада загаһа бариха жэлэйнгээ даалгабариие мүнөө 120 процент дүүргэнхэй. Энэ бригадын гэшүүд загаһа бариха сезониие эхилхын урда тээ жэлэйнгээ түсэбһөө гадуур 500 центнер загаһа Эхэ орондоо тушааха гэһэн социалистическэ уялга абаһан юм.

— Алдарта Октябриин һайндэр, мүн түрэл Коммунистическэ партиимнай XX съезд үдэр ерэхэ бүри ойртожо байна. Эдэ событинуудые ажалай шэнэ амжалтаар угтаха гээшэ нэрэ хүндын, алдар солын хэрэг ха юм. Бидэнэр, комсомолецууд, хэлэһэн үгэдөө хүрэхые оролдонобди. Жэлэйнгээ түсэбһөө гадуур 300 шахуу центнер загаһа мүнөө гүрэндөө тушаагаад байнабди,—гэжэ нүхэр Стулёв омогтойгоор хөөрэнэ.

Тэрэшэлэн нүхэд Богатых, Бондаренко гэгшэдэй бригаданууд жэлэйнгээ даалгабаринуудые болзорһоонь урид амжалтатайгаар дүүргэжэ байна.

Мүн загаһа барилгын колхозуудай гэшүүд эдэ үдэрнүүдтэ комбинадай загаһашадһаа дутуутүйгөөр хүдэлмэрилнэ. Жэшээнь, Хрущевой нэрэмжэтэ колхозой загаһашад жэлэйнгээ түсэбһөө гадуур 1000 гаран пүүд загаһа гүрэндөө тушаагаад, улам эршэмтэйгээр ажаллажа байна.

Д. Гыргенов.

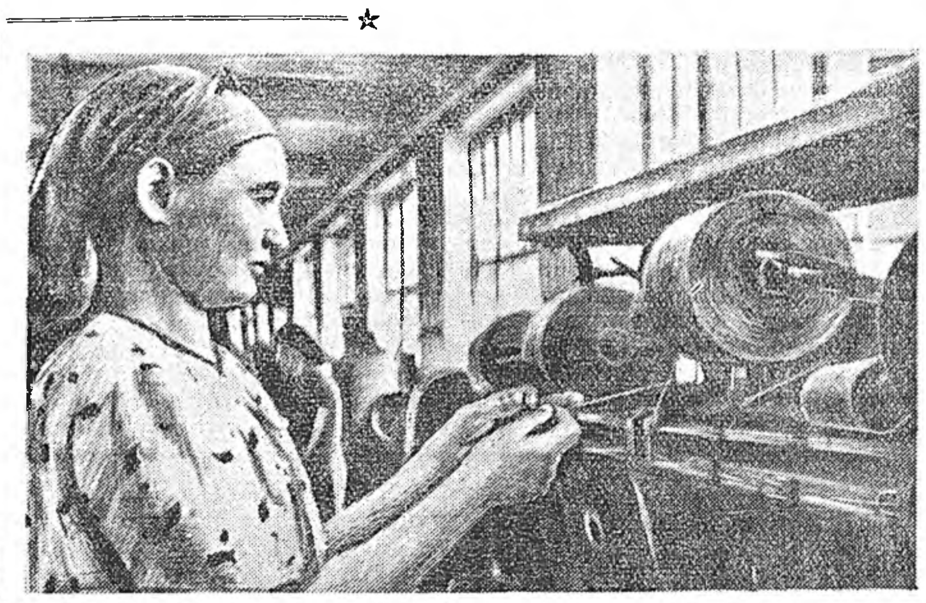

Улан-Удын сэмбын фабрикын коллектив табадахи табанжалэй түсэбые болзорһоонь урид, октябриин 26-да дүүргэхэ, мүн түсэбһөө гадуур 262480 метр сэмбэ нэхэхэ, 25 тонно зэрэгдэһэн ноохо арбилха гэһэн шэнэ уялгануудые абаһан байгаа. Фабрикын коллектив КПСС-эй XX съездын хүндэлэлдэ абаһан уялгаяа болзорһоонь урид, сентябрь һара соо дүүргээд, түсэбһөө гадуур 2 миллион түхэригтэ продукци үгөөд байна. Жэшээнь, сэмбэ нэхэлгын цехын ниидхэ оройгшо Дарья Касьяновна Тумурова үдэрэйнгөө даалгабариие 190 процент дүүргэдэг болонхой.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Тумурова хүдэлмэрилжэ байна.

А. Мантаевай фото.

И. В. Мичуринай тү...
100 жэлэй ойдо бэ...

Зооветеринарна инст...

Ородой агуусхэ эрдэмт... лиие шэнэдхэн хубилгаш... Мичуринай түрэһөөр 100 ж... октябриин 27-до гүйсэхэнь... Монголой зооветеринарна... лай научна хүдэлмэрилэгш... шанар ба студентнэр энэ... эдэбхитэйгээр бэлэдхэнэ... институдай библиотекэдэ И... чуринай ажаябадал ба ажа... га тухай выставкэ эмхид... Институдай багшанар, нау... дэлмэрилэгшэд октябриин 2... болотор аймагуудаар ябаж... Мичуринай ажаябадал ба... ябуулга тухай лекци, элид... дые уншаха. Октябриин 2... институдай һуралсалай ажа... дэлдэг хүдэлмэрилэгшэдтэ... Мичурин ба тэрэнэй һургаа... элидхэл зоовтинститудай... лай талые даагша, хүдөө... наукануудай кандидат А... дов хэхэ. Мүн И. В. Мичури... ябадал ба ажал-ябуулгада... лан тус институдай ба факу... дэйнь ханын газетэнүүд гар... юм.

Октябриин 26—27-до зоов... тудай эрдэмтэдэй Соведэй у... седани боложо, имэ элидха... зүбшэн хэлсэхэ байна:

1) Материалистическэ би... бэхижэхэ, хүгжэхэдэнь И... Мичурин ямар үүргэ ду... (Элидхэлые марксизм-лени... кафедрые даагша, түүхын н... дай кандидат В. И. Шатило...

2) Шэнэ сортын ургама... бии болгохо мичуринска арг... дүүд тухай (Элидхэлые үрэ-ж... ба овощиин кафедрые даагш... ажахын наукануудай кандид... Шуин хэхэ).

3) Социалистическэ мала... жөөлгэдэ И. В. Мичуринай... лые хэрэглэхэ тухай. (Эл... мал үсхэбэрилгын кафедрые... хүдөө ажахын наукануудай... дат М. С. Иванов хэхэ).

—о—

Мэргэжэлтэд колх... бригадирнууд... болобо

Баргажан. Куйтунска м... тракторна станцийн агроном... тина Константиновна Мо... Маленковой нэрэмжэтэ к... хүдэлмэрилдэг байһан юм... нүхэр Молчанова мэдүүлгэ... хүдэлмэрилжэ байһан колхо... шүүн боложо оробо.

Агрономууд А. А. Коновал... Доржиев гэгшэд Ворошил... рэмжэтэ колхозой гэшүүд... ороод, мүнөө колхозойнгоо ү... риин гол участогууд дээрэ... ажалай ба малажалай бриг... дай бригадирнуудаар хүдэли... болонхой.

Д. Гыр...

Хараалагдаһан хэмжээ-ябуулгануудай дүүргэлтые шалгая!

Гээгдэлһээ гаража байна

Яруунын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артель эмхидхэгдэһэн сагһаа хойшо гол түлэб малажалтай байгаа юм. Теэд урдань энэ колхоз малһаа ашаг шэмэ багаар абадаг байгаа. Харин энэ жэлдэ үнеэдһээ һү ехээр һааха талаар Кировэй нэрэмжэтэ колхоз урдань үзэгдөөгүй һайн амжалта туйлаба. Ажахын үнгэрэгшэ жэлэй 12 һара соо һаамхай үнеэн бүриһөө 1293 литр һүн һаагдаа. Энэ хадаа нёдондонойхидо орходоо 620 литрээр ехэ болоно. Энээнэй ашаар колхоз гүрэндэ һү тушаалгаяа болзорһоонь холо урид дүүргээд, хэдэн зуугаад центнер һү гүрэндэ худалдаһан байна.

Энэ амжалтые артелиин малшад эршэтэ ажалаараа туйлаа. Үнгэрэгшэ жэлдэ үнеэдые һайнаар ороондо оруулһан туладань оройдоо 9 үнеэн һубайраа. Тиихэдэ, үнеэдэй 45,9 процентнь апрелиин 1 болотор, 48,1 процентнь июниин 1 болотор тугаллаһан байна. Энэ жэлдэ бүхы үнеэд хайдагаар һаагдаа. Намарһаа хабар болотор гэхэ гү, ногооной ургатар һаамхай үнеэн бүдүүн, шэмэтэ ба концентрированнэ тэжээлээр, уһалуурнаар хүсэд хангагданхай байгаа.

Һаалишад ажалдаа түрүү дүй дүршэл хэрэглэжэ, малай харууһалга ба эдеэлүүлгые һайжаруулһан байна.

Ямаршье ажалда кадрнууд шиидхэхы үүргэ дүүргэдэг. Эндэ дүй дүршэлтэй хүнүүдтэй хамта ехэнхидээ залуу басагад һаалишадаар ажаллана. Фермэнь комсомольско-залуушуулай гэжэ нэрлэгдэнхэй. Тэрэниие даатнаар дүй дүршэл ехэтэй колхозник, коммунист И. С. Белоусов хүдэлмэрилдэг.

Үнгэрэгшэ жэлэй 11 һара соо фермын 3 эрхим һаалишад Г. Жамьянова, Н. Цыбикова, Л. Житихина гэгшэд туд бүриин 500-һаа дээшэ литр һү үнеэн бүриһөө һааһан байгаа. Харин, мүнөө жэлдэ эндэ 500-һаа доошо һү һааһан нэгэшье һаалишан байгаагүй. Ажахын үнгэрэгшэ 12 һара соо Н. Цыбикова үнеэн бүриһөө—1653, Л. Трофимова—1606, Г. Жамьянова—1555, М. Кабакова—1300, Л. Житихина—1325, Н. Цыденова—1535 литр һү һааба. Үнгэрэгшэ намар тарянажалай бригадаһаа МТФ-дэ ерэһэн залуу басагад Галя Белоусова, Вера Уварова гэгшэд үнеэн бүриһөө 1200 гаран литр һү һаагаа.

Улан-Удэ городой хэдэн олон комсомолецууд ба залуушуул малажал дээрэ хүдэлмэрилхэеэ партиин уряагаар хүдөө гараһан байна. Мартын эхеэр комсомолой путёвкоор Катя Куковицкая Оля Бружинская хоёр Кировэй нэрэмжэтэ артельдэ ерээ һэн. Мүнөө тэдэнэр хуушанай һаалишадһаа ехэшье дутахатүй һаалишад болонхой. Мартын 10-һаа эхилээд, октябриин 1 болотор залуу һаалишад үнеэн бүриһөө 900 гаран литр һү һааһан байна.

Һаалишадай ажалта үдэртэ мүнгэн аванс үгтэнэ. Энээнһээ гадна, һаалишан бүхэн нэмэлтэ түлбэридөө эрхимынь 7—8 центнер һү абаа. Һаалишадай урма хэшээлые дээшэлүүлһэнэй ашаар тэдэнэй эдэбхи хэшээл нилээд ургаа. Мүнөө тэдэнэр али бүхы хүдэлмэреэ урданайхиһаа ехээршье, һайнааршье хэдэг болоо.

КПСС-эй ЦК-тэй январска Пленумэй тогтоолой ёһоор хараалһан хэмжээ-ябуулгануудайнгаа түрүүшын жэлэй түсэбые бэелүүлэн, тус колхоз һү һаалгаяа урданайхидаа орходоо хэдэн дахин ехэ болгохо аргатай байһыень дээрэ дурсагдаһан тоо баримтанууд гэршэлнэ.

Энэ жэлдэ мүн артелиин хонишод муу бэшэ амжалта туйлаа. Тэдэнэр түрүүшүүлэй дүй дүршэлые ажалдаа хэрэглэн, хонидойнгоо 95 процентыень үбэлэй сагта хурьгалуулһан байна. Үбэл эртэ гараһан хурьгад тобир тарган байһан эхэсэ хүхэжэ, түргэн томо болодог, элдэб үбшэндэ дайрагдасатүй байдаг. Тэрээнһээ гадна, томо хурьгад хайшалагдажа, нэмэлтэ нооһон абтадаг гэжэ хонишод өөһэдынгөө дүй дүршэл дээрэһээ һайса ойлгоо.

Нёдондонойхидо орходоо нооһон 28,6 процент ехээр абтаа. Хонин бүхэнһөө дунда зэргээр 2,6 килограмм нооһон хайшалагдаа. Ингэжэ колхоз гүрэндэ нооһо тушааха түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэһэн байна.

Мүнөө колхозой правлени, партийна организаци нарин ба нарибтар нооһотой хонидые үсхэбэрилгэдэ онсо анхаралаа хандуулна. Имагтал нарин нооһотой һайн үүлтэрэй хусануудые нютагай үүлтэрэй хонидто табижа, хонин һүрэгэйнгөө үүлтэрые ойрын хэдэн жэл соо һайжаруулха гэһэн зорилго табигданхай. Мүнөө хонидые искусственнаар урэжүүлгэ дүүргэгдэбэ. Энэ хүдэлмэриие хонишод Е. Ешеева, А. Березовский, Е. Жданова болон бусад зоотехник А. Анурсеевагай хүтэлбэри доро эмхитэйгээр үнгэргэнэ. Ингэжэ энэ жэлдэ бүхы хонид энэ түрүү аргаар урэжүүлэгдэжэ, эртэ хурьгалха байна.

Байгша ондо нёдондонойхидо орходоо мяхан ехээр абтаха бэзэ гэжэ хараалагдана. Энэ зорилгоор 150 томо үхэр, 450 гаран хонин хээрын бэлшээридэ адуулжа таргалуулагдаад, гүрэндэ тушаагдаа, худалдагдаа. Энэ хадаа колхоздо экономическа талаараа ехэхэн ашаг олзотой байба. Юундэб гэхэдэ, урда жэлнүүдтэ малаа ехээр таргалуулангүй тушаахадаа гарзада ородог байгаа. Мүнөө колхоз гүрэндэ мяха тушаалгые дүүргэжэ байна.

Ойрын 5—6 жэл соо малажалай гол продуктнуудые хоёр—хоёр хахад дахин ехээр абадаг болохо гэжэ партиин табиһан зорилгые Кировэй нэрэмжэтэ колхоз имээр дүүргэжэ байна. Зүгөөр эдлүүриин газарай 100 гектар бүридэ малажалай продуктнуудые абаха талаар тус артель үшөөл ехэхэн гээгдэлтэй. Энэ колхоз олон мянгаад гектар тарянай, сабшалангай, бэлшээриин газартай. Колхоздо хэтэ мүнхэдөө түлбэригүйгөөр үгтэһэн энэ баялиг үшөөл һайнаар хэрэглэгдэнэгүй.

Энэ жэлдэ колхоз миил 100 гектар хүрэхэгүй кукуруза тариһан байна. Энэ шэнэ культура ургуулха дүй дүршэлгүй байһан дээрэһээ тэрээнээ таарасагүй, урэжэл муутай газарта тарижа, бирагүй ургаса абаа. Зарим газартань метр хахадһаа дээшэ, нүгөө тээнь миил хахад метр хүрэхэгүй үндэртэй кукуруза ургаһан байна. Зундаа ургамалай хойноһоо харууһалга ёһотоор хэгдээгүй. Гектар бүриһөө миил 15 центнер ногоон эшэ набша абтажа, силос дарагдаһан байна.

—Түрүүшын жэлдэ горьтойхон алдуу хэгдээ. Энэмнай саашадаа ехэ һургаал болохо. Хойто хабар урда зүгэй, «айлшаниие» хүндэтэйгөөр лэ нютагжуулха байхабди,—гэжэ эндэхи колхозниигууд хөөрэлдэнэ.

Колхозниигуудай хэлэгшэ зүбтэйл байха гэжэ һанагдахаар байна. Энэ культурые нютагжуулхадань Эгэтын МТС-эй мэргэжэлтэд колхозниигуудта горьтойхон туһаламжа үзүүлхэ зэргэтэй. Харин энэ хабар саһанай хайлажа, газарай гэдэхэ болотор МТС-эй мэргэжэлтэдшье, колхозой хүтэлбэрилэгшэдшье ямар газарта, хэды шэнээн кукуруза тарихаяа мэдээгүй байгаа һэн. Энэ алдуугаа дабтахагүйн тула кукуруза тариха газараа мүнөө оложо, һайн шанартайгаар элдүүрилжэ, үбэлэй сагта саһа тогтоохо, нютагай үтэгжүүлгэ гаргаха хэрэгтэй бшуу.

Кировэй нэрэмжэтэ колхоз хатуу хүрьһэтэй сабшалангай ба бэлшээриин газарые хахалжа, хара таряа, зелёнко, нэгэ жэлэй ногоо тарижа, малай тэжээл болгохо аргатай. Тиигээ хадаа тэдээн дээрэ зундаа малаа бэлшээхэ, сабшаадшье эдюулхэ, үлэгшыень үбһэн болгожо хуряажа абаха байна. Энэ жэлдэ имэ арга боломжо хэрэглэгдээгүй, харин олон центнер орооһоёо тэрэ зандань, буйлуулангүйгөөр малдаа эдюулһэн байна. Сэхынь хэлэхэдэ, манай эндэ сабшалан бэлшээрээр элбэгб... сэд, малай тэжээл болгод... ряа ба бусад культурануудые... гээр таридаггүй зантай. Энэ... горьтойхон дутагдал гэжэ һ... на.

Мүнөө жэлдэ Кировэй нэ... тэ колхозой полинууд дээр... бэшэ ургаса ургуулагдаа. Ко... гууд механизаторнуудтай хай... ряагаа түргөөр хуряажа, т... орооһо тушаалгаяа саг соо... гээ. Комбайнер Петр Белоусо... мунар» комбайнаар үдэрэй... гектар хүрэтэр хуряадаг, ко... һаа гараһан орооһые колхо... Н. Житихина, А. Жданова, ... раева ба бусад түргэнөөр с... жэ, бэлэдхэлэй пунктнуудта... дэг байгаа. Мүнөө шэлэгдэм... орооһон үрэһэ хүрэнгэ бо... хаагдажа байна.

Гээгдэлһээ гаража байһ... колхозой гэшүүд туйлаһан ... таараа һанаагаа амарнагүй... даа бүри һайнаар ажаллаха... дэнхэй.

—Хараалһан хэмжээ-ябуу... даа бэелүүлхын түлөө тэмсэ... үргэдэхэ байха. Артелээ эк... ческа талаараа хүгжэнги түр... хозуудай зэргэдэ гаргахын ... үшөөл ехэ юумэ хэхэ хэрэ... гэжэ колхозой түрүүлэгшэ ... сандр Игнатьевич Лосев хөө...

Нүхэр Лосев залуу түр... юм. Партиин айкомой инст... байһанаа энэ жэлэй март соо... Лосев Кировэй нэрэмжэтэ ко... түрүүлэгшээр һунгагдаа һэн... гэһэнһээ хойшо багахан сага... бэшье, шэнэ түрүүлэгшэ колх... гоо ажал хэрэгтэ элитэ хуб... хэжэ шадаһан байна.

Б. ДОНДОК...

...о бэлэдхэлэй предприятинуудта ...й түрүү дүй дуршэлые дэлгэрүүлхэ

...түрүү дүй дуршэлые ара... бүхы һалбаринуудта ...тухай асуудалда КПСС-...июльскэ Пленум угаа ехэ ...андуулаад, промышлен-...албаринуудта бии байһан ...арга боломжын дутама-...гдэдэг байһан тухай ...юм.

...республикын ой модоной ...ностьдахи гол дутагдал-...эниинь юуб гэхэдэ, пред-...болон новаторнуудай ...түрүү дүй дуршэл олоной ...хангалтагүйгөөр нэбтэ-... Модо бэлэдхэлгэдэ ...хүдэлмэришэдэй олон-...шүүлэй дүй дуршэлтэй ...шаданагүй.

...хуушаршаһан гуримые ...шэнэ арга методүү-...гэлжэ зохёожо байдаг ...олон зуун түрүүшүүл ...ой модоной промыш-...предприятинуудта бии ...модоной промышленностиие ...хүгжөөлгэдэ туйлай ехэ ...ожын бии байһые тэдэнэр ...жэшээгээр харуулна. ...леспромхоздохи «ПЭС-12 ...маркын электрохюрөө-...к, модо бэлэдхэлэй хүн-...Дмитрий Гончаров, мүн ...мхозой хүндэтэ мастер-...Дылыков, Георгий Ку-...Хандагатайн леспромхозой ...шэн Леонид Персид-...бусад техникые эрхи-...лжа, ажалдаа элдэб шэнэ ...одуудые хэрэглэһэнэй ...бүриингөө даалгабариие ...процент дүүргэнэ. Гэхэ ...тоото механизаторнууд ...жаллажа, нормоёо саг үр-...гэнэгүй. Республикын ой ...промышленностиин хэдэ ...предприятинуудай, тэрэ тоодо ...Баргажанай, Итанцын ...зуудай хүдэлмэришэдэй ...центнь нормоёо дүүргэнэ-...

...бэлэдхэлгэдэ нимэ ...нормоёо яахадаа дүүр-...гэхэдэ, предприятинуудай ...хүтэлбэрилэгшэд, лес-...дай партиина, профсоюзна ...нууд комплексно бригa-...дүй дуршэлые тон хангал-...шэнжэлхэһээ гадна, боло-...анаар нэбтэрүүлнэ. Энээ-...жэшээ дээрэ харуулжа ...айна. Хандагатайн леспром-...тористнууд Тулатус, Тру-...техникые зүбөөр ашагла-...даа шэнэ метод хэрэглэһэн ...модо шэрэхэ халаанайнгаа ...үдэр бүри 180—200 ...дүүргэдэг байба. Байкаль-...омхозой хүтэлбэрилэгшэд ...трактористнуудай ажа-...дуршэлээр һонирхожо, тэ-...леспромхоздоо уриһан бай-...калайнгаа шадабаритай ...нуудые танилсуулха зо-...Байкальска леспромхоздо

ошоһон тэдэ трактористнууд мастер Голенецкиин участогта ажаллажа, дүй дуршэлөө бодотоор харуулһан юм. Түрүү трактористнуудай дуршэлые халан абаһанайнгаа ашаар Голенецкиин участок уданшьегүй гээгдэлһээ гаража, даалгабаряа саг үргэлжэ дүүргэдэг болоо һэн. Мастерска энэ участогай коллективэйхид август, сентябрь һарынгаа хүдэлмэриин дүнгөөр Бүхэсоюзна гурбадахи шанда хүртэһэн байгаа.

Гэхэ зуура, тэдэ түрүү трактористнуудай дүй дуршэл бусад леспромхозуудта, тэрэшэлэн Байкальска леспромхозой бусад участогуудташье дэлгэрүүлэгдээгүй байһаар.

Түрүүшүүлэй дүй дуршэлые дэлгэрүүлхэ тушаа асуудалаар зүблөөнүүдые леспромхозуудта үнгэргэхэ тухай заабариие «Забайкаллес» комбинат леспромхозуудай хүтэлбэрилэгшэдтэ нэгэнтэ бэшэ үгэһэн юм. Гэбэшье, тэрэ заабариинь дүүргэгдэнгүй үлэшөө.

Үйлэдбэриин новаторнуудай арга методтэй олон тоото механизаторнуудые саг соонь танилсуулхын тулада элдэб һонирхолтой хэмжээ-ябуулгануудые бэелүүлжэ болохо байгаа. Дүй дуршэлөө абалсуулха зорилгоор леспромхозуудай түрүүшүүлые бэе бэедэнь эльгээлсэжэ болохо байна. Хэрбээ Шулуутайн леспромхозой хүдэлмэришэдые Эрийскэ леспромхоздо, эрийнхидые Шулуутайн леспромхоздо эльгээжэ, дүй дуршэлыень халан абхуулбал ехэ һайшаалтай байха һэн. Иимэрхүү уулзалгануудые эмхидхээд байбал гээгдэгшэдые түрүүшүүлэй зэргэдэ гаргаха хэрэгтэнь предприятинуудта туһалха байна.

Шэнэ технологи нэбтэрүүлхэ асуудал «Забайкаллес» комбинадта хангалтагүйгөөр шиидхэгдэнэ. Модые ута занданъ шэрэхэ арга бүри үсөөн леспромхозуудта хэрэглэгдэнэ. Гэхэ зуура, модые ута занданъ шэрэхэдэ ажалай бүтээсын нилээд дээшэлдэгынь элитэ. Түрүүшүүлэй дуршэлые олоной дунда дэлгэрүүлхэ энэ шухала асуудалда ажахын, мүн профсоюзна зарим хүтэлбэрилэгшэдэй нимэ харюусалгагүйгөөр хандадаг ябадалые саашадаа тэсэжэ болохогүй. Хойрог нобшо зарим хүтэлбэрилэгшэдэй гэмээр олон зуун модо бэлэдхэлшэдэй муугаар ажалладаг байһые мүн лэ тэсэхын аргагүй.

Комбинадай болон леспромхозуудай, мүн тэрэшэлэн профсоюзна организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд үйлэдбэриин түрүүшүүлэй баян дүй дуршэлые саг үргэлжэ анхаралтайгаар шэнжэлжэ, олоной дунда дэлгэрүүлхэ тушаа хэмжээ абаха зэргэтэй.

В. Тарабаев.

Эрийскэ леспромхозой доодо складайнь цех, түрүү цехүүдэй нэгэн гэжэ тоологдодог. Тэрэ цехын коллектив даалгабаряа һара бүридэ үлүүлэн дүүргэдэг юм.

Энэ цехын автоматическаар ашаа тээдэг машиные жолоодогшо Иван Земсков үдэр бүри нэгэ хахад, хоёр нормо дүүргэжэ байдаг. Тэрэ болбол Октябрьска революциин 38-дахи жэлэй ойн хүндэлэлдэ машинистнуудай дунда дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөе үүсхэгшэ юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: машинист Иван Земсков ашаа автоматическаар тээхэ машинын рульда һууна. **Ф. Бальбуровай** фото.

Редакцида ерэһэн БЭШЭГҮҮД

Ном тараалгые тооногүй

Ажалшадай дунда ном олоор тарааха гээшэ ехэ удхашанартай. Политическэ, хүдөө ажахын, уранһайханай, техническэ номуудые абаха арга ажалшадта олгохын тула аймагай центрнүүдтэ номой магазинууд нээгдэнхэй, мүн хүдөө тосхоной магазинуудта номууд наймаалагдана.

Теэд, Торийн аймпотребсоюзай хүтэлбэрилэгшэд магазинуудаараа дамжуулан ном худалдаха хэрэгые тооногүй. Хүдөө тосхонуудай магазинуудта наймаалха гэһэн номуудые аймагай центртэхи «Книготоргын» магазинһаа аймпотребсоюз хүсэд абажа шаданагүй. Тиимэһээ ажалшадта хэрэгтэй номууд хүдөөгэй магазинуудта наймаалагданагүй.

Политкружогуудта һуража байһан хүнүүдэй хэрэглэдэг номууд болон брошюранууд Дээдэ-Бургалтай, Дээдэ-Тори, Оёр, Улекчин тосхонуудай магазинуудта огто үгы байдаг. Тэрэшэлэн элэ магазинуудта уранһайханай ба хүдөө ажахын литература үгы юм. Аймпотребсоюзай магазинуудта шэнэ номууд худалдагданагүй. Ямар нэгэ ном байгаашье һаа, хуушаршаһан, һонигүй ном байдаг юм.

Иимэ баримта эндэ жэл бүри олон үзэгдэнэ. Нёдондонһоо хойшо аймпотребсоюз хэды мянган түхэригэй ном «Книготоргын» магазинһаа абажа худалдаха аад, абаагүй байна.

Аймпотребсоюзай правлени (түрүүлэгшэнь нүхэр Санголов) хүдөөгэй магазинуудаар дамжуулан, ажалшадай дунда ном тарааха тушаа һаналаа табиха ёһотой.

С. Табдаев.

Баняа заһабарилнагүй

Зэдын аймагай центр Петропавловка тосхондо бани бии аад, муудажа үмхиршэнхэй. Банида эндэхи ажалшад, мүн дүтынгшье колхозингууд ерэжэ ородог.

Бани неделидээ хоёр дахин түлигдэдэг аад, уһаниинь ходо таһалдана. Гадна, хубсаһа үлгэдэг кабинануудынь иишэ тиишээ найгашанхай, палаахань һольбошонхой. Мүн потолгоһоонь уһан дуһажа байдаг. Тиимэһээ бэеэ угаагаад, амар һуужа хубсалхын аргагүй юм.

Баниин ингэжэ муудашаһые аймсоведэй гүйсэдкомой коммунальна ажахын таһагай хүдэлмэрилэгшэд хаража, мэдэжэ байдаг. Теэд тэрэниие заһуулха тушаа хэмжээ абадаггүй.

Д. Гомбожапов.

„БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭНДЭ" БЭШЭҺЭНЭЙ ҺҮҮЛЭЭР

„Дутагдалнуудаа юундэ обёорногүйб"

Иимэ гаршагтайгаар манай газетын сентябриин 8-най номерто толилогдоһон статья соо Прибайкальска аймагай центртэхи столово болон закусочна түсэбөө үлүүлэн дүүргэдэг байбашье, үсөөн блюдэнүүдые бэлдэнэ гэжэ хэлэгдэһэн байна.

Прибайкальска аймпотребсоюзай партиина организациин суглаан дээрэ энэ статья зүбшэн хэлсэгдэжэ, худалдаа наймаа муугаар эмхидхэһэнэй, хүдэлмэрилэгшэдэйнгөө ажалые шалгадаггүй байһанайнь түлөө тэндэхи сельпогой түрүүлэгшэ Шилкиндэ партиина зэмэ тохогдобо.

Эдэ дутуунуудые усадхаха хэмжээнүүдые абаабди гэжэ Прибайкальска аймсоведэй гүйсэдкомой худалдаа наймаанай таһаг манай газетын редакцида мэдээсэбэ.

Залуу бэшэгшэдэй ЗОХЁОЛНУУДҺАА

(Залуу уранзохёолшодой республиканска зүблөөндэ хабаадагшадай шүлэгүүдһээ)

Владимир ПЕТОНОВ

АНГАРА ДЭЭРЭ

Амаралтын үдэр инагтаяа сугтаа
Ангарын эрьеэр үнгэргэхэдэ хүхюул,
Сэгээн ногоохон уһаниинь урдаад,
Сэбэрхэн агаараар амилхада арюун.

Тээ тэндэ загаһашадай онгосонууд
Тэршээхэн долгин дээр хаһатайл.
Баянхан олзотойл ха колхознигууд —
Басагадайнь дуунууд бахатайл.

Һанал бодолни холо руу зорёод,
Һарбайнаб гараа хажуудахи инагтаа,
Эбдүүсэн хэлэнэб сэб-сэхэ хараад:
— Иигэжэ ажаллаял даа ходо сугтаа!

Амаралтын үдэр инагтаяа сугтаа
Ангарын эрьеэр үнгэргэхэдэ сарюун.
Сэгээн ногоохон уһаниинь урдаад,
Сэбэрхэн агаараар амилхада арюун.

ИНАГТАА

Үбдэг тулама улаахан сэсэгүүд соо
Үдэшэлэн хоюулан сэнгэнэбди хүтэрэлдөөд,
Жэнгирмэ хүгжэмөөр ой тайга дүүрэшоол,—
Жаргалые магтадаг шубууд домоглоо.
Шамдаа тинхэдэ баранһаа ягаахан
Сэсэгүүды шэлээд, баглаа бэлэглээб.
Шэмээгүйхэн энеэжэ, баяртай, улаахан,
Сэдьхэл дүүрэн, инаг шамдаа, үгөөб.
Энхэрэн байжа сонходоо табяарай
Энэ һайхан сэсэгүүдэйм баглаае,
Зунай сарюун үдэрнүүдые һанаарай,
Зугаалһан үгэнүүдэйм инаг дулаае.

Цэрэн-Дондок ХАМАЕВ

***

Газар дэлхэй хабшанагүй намай
Гараад хаагууршье зай, сүлөөл.
Гансал, гансал дурлаһан зүрхэнэй
Гүнзэгы шарха тамалан үлөөл.

Яаһан гайхалтайб түрүүшын дуран
Ямарш үедэ асарнал бодол:
Гэртээшье бай, хаагууршье зай,
Гарахагүй сэдьхэлһээш инагай шарай.

Хиидэ даллан урдаш бодохо
Хурса суранзан мойһон нюдэниинь.
Сасуулбари тэрээндэнь зохёохо бэрхэ—
Сэхыень хэлэбэл, нэрлэгдэшоол олониинь.

Һаранууд һараараа, жэлнүүд жэлээрээ
Һубарин, һубарин ниидэн ошонол.
Сэдьхэлээ хубилаагүй, үнөөхил зангаараа
Соггойхон инагаа урдаа харанам.

Жан ЗИМИН

АНГАРЫН ЭРЬЕЭР

Ангарын эрьеэр табилуулнам
Агтахан бором хурдан байна.
Артель дээрэм хатар наадана
Амараг гансам хүлеэн байна.

Нугахан талаар хатарганам
Нарихан зээрдэм ульгам байна.
Наадан дээрэм зугаа гарана,
Наһанайм инаг хүлеэн байна.

Алайрай голоор табилуулнам
Алагхан морим абасатай байна.
Айлай дундуур сууряан гарана
Айлшан басагам хүлеэн байна.

Үргэн полёор хатарганам
Үреэ зээрдэм түргэн байна.
Үбэлжөөн дээрэм ёохорлоно
Үеым нүхэр хүлеэн байна.

АЛЯА НУУРНАЙ ДОЛГИЛНО...

Аляа нуурнай долгилно
Ангара талаһаа һалхитай хаяа?
Амин зүрхэм шэшэрнэ,
Амарагхамни дурдана хаяа?

Сагаан нуурнай салгидана,
Саян талаһаа бороотой хаяа?
Сэдьхэл һанаам булгилна,
Сэбэрхэмни дурлана хаяа?

Галуута нуурнай долгилно,
Губи талаһаа һалхитай хаяа?
Голто зүрхэм доһолно
Гансахамни угтана хаяа?

Арга боломжонуудаа дүүрэнээр хэрэглэхын түлөө

...эй ЦК-гэй июльскэ Пленум ...никостиие саашаданъ хүг-...аар асуудал шиидхэхэдээ ...иин бүхы процессүүдтэ ме-...үргэнөөр хэрэглэжэ, тех-...шэнэ дэбжэлтэ туй-...заабаһан байгаа. Тэрэ заа-...үргэхын тулада промыш-...предприятинуудта уралан ...гып ба ухаалан зохёолгын ...иие дээдэ хэмжээндэ таби-...эй болоно.

...енумэй шиидхэбэриие бэе-...Улан-Удын мяха-консервын ...ай коллектив һүүлэй 2 һа-...дотор зарим тэды хүдэл-...э байна. Комбинадай ди-...партиина болон профсоюзна ...инууд олоннитэ хүдэлмэ-...дунда ойлгууламжын хү-...үргэнөөр ябуулжа, үйлэд-...техническэ дэбжэлтэ туй-...аар хэдэн хэмжээ-ябуулга-...үнгэргэжэ эхилээ. Уралан ...агшад болон ухаалан зо-...хамтын суглаан үнгэргэг-...лэдбэридэ үнэтэ дурадхал-...олоор нэбтэрүүлхэ зорилго ...Цехүүдэй, таһагуудай хү-...эгшэд уралан нарижуулгын ...дэ онсо анхарал хандуул-...хой.

...үнгэргэгдэжэ байһан хэм-...гануудай гол зорилгонь ...резервнүүдые дүүрэнээр ...а, ажал ехэтэй хүдэлмэ-...анизацилгада ба продукци ...рилгые дээшэлүүлгэдэ зо-...нхай. Зорюута нимэ хү-

дэлмэриин хэгдэжэ эхилһэнэй ашаар уралан нарижуулгын дурадхалнуудые зохёолгодо хүдэлмэришэд эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг болоо. Һүүлшын хоёр һарын турша дотор комбинадай ухаалан зохёолгын бюродо дурадхалнууд хоёр дахин олоор ородог болобо.

Комбинадаймнай үйлэдбэридэ технологиин асуудалнуудые һайнаар шиидхэхэ тон шухала. Юуб гэхэдэ, мяханай промышленностьда үйлэдбэрилэгдэдэг продукциһаа хэрэглэгдэхэгүй нэгэшье юумэн гараха ёһогүй. Шанар муутай гэдэһэ доторшье һаа һайнаар буйлуулагдан эдеэ хоолдо хэрэглэгдэхэ зэргэтэй. Энэ зорилгоор һүүлэй үедэ мал үүсэлэлгын заводой цехүүдтэ ехэ юумэн хэгдэһэн байна. Мал үүсэлхэ сезоной эхилхын урда тээ түүшэнүүдые шэнэ схемээр жэжэлхэ заабари ерэһэн юм. Мал үүсэлэлгын цехын начальник нүхэр Стасюк хэдэн үдэрэй турша дотор энэ шэнэ технологиие үйлэдбэридөө нэбтэрүүлэн, конвейсрэй бүтээсые дээшэлүүлхэ арга олгобо. Тус схемын ашаар мал үүсэлэлгын нэгэ сезон соо урданъ хаядаһанда гарадаг байһан мяханай 2500 центнер элдэб зүйл суглуулжа, эдеэ хоолдо хэрэглэхэ аргатай болобо. Мал үүсэлхэдэ гарадаг үлүү булуу юумые энэнэй урда хэрэглэдэггүй байгаабди. Юуб гэхэдэ, иимэнүүд юумые буйлуулха технологи хүсэд шудалаагүй ба тэдэниие болбосоруулга дээрэ тон ехэ хүдэлмэри гараар хэгдэдэг байгаа. Гэдэһэ доторой цехын коллектив мастер нүхэр Сощенко, механик нүхэр Кондаков гэгшэдэй хүтэлбэри доро гүзөө сэбэрлэн буйлуулха талаар хүдэлмэри механизацилһан байна. Тиин тус коллектив 1955 оной эсэс болотор ливерна колбаса болон студеньдэ хэрэглэгдэхэ 2235 центнер мяханай зүйл суглуулха аргатай болонхой. Эдэ зүйлнүүдые гараар угаажа абадаг байхада ажалай бүтээсэ тон бага байгаа. Мүнөө цехын хүдэлмэришэд продукци үйлэдбэрилгэсэ ехээр дээшэлүүлбэ. Гэдэһэ доторой цехынхид туйлаһан амжалтаараа һанаагаа амарангүй доторой арга боломжонуудые дүүрэнээр хэрэглэхын түлөө оролдон, һүүлэй үедэ жэжэ малай (хони, ямаанай) уушха гэхэ мэтые буйлуулха хүдэлмэридэ мүн лэ шэнэ технологи нэбтэрүүлбэ. Иимэнүүд хэмжээнүүдые абаһанайнгаа удаа тус цехынхид жэл соо 500 мянган түхэригэй продукци ехээр үйлэдбэрилхэ аргатай болоо.

Өөхэнэй цехынхид продукци үйлэдбэрилхын тулада хараалһан хэмжээ-ябуулгануудаа муу бэшээр бэелүүлжэ эхилэнхэй. Малай өөхэ хайлуулхада үлэһэн шахадаһанай тон ехэ шэмэтэй байһаниие мэдэжэ байбашье, тэрэниие эдеэ хоолдо хэрэглэдэггүй байгаабди. Мүнөө тус цехын хэдэн хүдэлмэришэд өөхэ хайлуулха хуушанай технологиие шэнэдхэн хубилгажа, үлэһэн шахадһыень эдеэндэ хэрэглэхые дурадхаа. Тиин һүүлшын хоёр һарын турша соо 86 центнер шахадаһан суглуулагдаба. Энэ шахадаһанай 25 процентнь өөхэнэй тоһотой байһан туладаа, тоһо багатай эдеэ хоолдо холисоходо тэрэнэй шанарыень һураггүй һайжаруулдаг байна.

Иимэнүүд хэмжээ-ябуулгануудые үнгэргөөд байхадаа продукци үйлэдбэрилгэсэ дээшэлүүлжэ шадаха гүйсэд аргатай байһамнай элитэ болоно. Жэшээнь, комбинадай мал үүсэлдэг цехынхидэй үйлэдбэридөө шэнэ технологи нэбтэрүүлһэнэй, ажал ехэтэй хүдэлмэриие механизацилһанай ашаар мал үүсэлэлгын нэгэ сезон соо иинтын эдеэ хоолдо хэрэглэхэ 5 мянга шахуу центнер зүйл абаха аргатай болобо. Энээнэй ехэ удхашанартай байһые анхаралдаа абажа, комбинадай дирекци саашадаа дэмжэхэ зэргэтэй.

Улан-Удын горпищеторгын предприятинуудай ОРС-нуудай муугаар хүдэлмэрилдэг дээрэһээ комбинадай продукци үйлэдбэрилгэдэ ехэхэн һаад ушаруулагдана. Юуб гэхэдэ, худалдаа наймаанай дурсагдагша организацинууд фондо ородоггүй продукт болон ливернэ колбаса саг соонь абаашажа наймаанда гарганагүй. Тиимэһээнь, эдэ продуктнууд комбинадай складта удаан саг соо хэбтэжэ, шэмэ шүүһээ гээжэ, шанар муутай болоно. Гадна, Бабушкин, Кяхта, Городок городуудай ажалшад энэ продуктые хэдышье хэмжээгээр абаха аад, худалдаа наймаанай организацинуудай муугаар хүдэлмэрилдэг дээрэһээ тэрэниие хэрэглэдэггүй байна.

Фонддо ородоггүй продуктнуудые түргөөр гутадаг дээрэһээнь хүдөө нютагуудта абаашажа наймаалдаггүй байгаа. Энэ асуудалые шиидхэхэ зорилгоор комбинадай консервнэ заводой хүдэлмэришэд ехэ хүдэлмэри хээ. Мүнөө фондһоо гадуурхи продуктнуудай тоодо оруулагдан үйлэдбэрилэгдэхэ дүрбэн ондоо консервын технологи зохёогдонхой, мүн үнэ сэнгынишье баталагданхай. Август һара соо консервнэ заводойхид 200 гаран мянган банка, тиимэ консервэнүүдые үйлэдбэрилэн гаргажа, республикынгаа ажалшадта худалдаһан байна.

Эдеэ хоолой зүйлнүүдэй амта шэмэнь тэдэниие шанар һайнтайгаар буйлуулгаһаа бүхыдөө дулдыдана бшуу. Тиимэһээ колбасна заводой уралан нарижуулагшад болон ухаалан зохёогшод ливернэ сосиска хэхэ шэнэ технологи зохёон хэрэглэһэн байна. Энэ сосиска ливернэ колбасада орходоо шанарайнгаашье, амта шэмынгээшье талаар һураггүй дээшэ юм, гэбэшье, эдеэ хоолой городской лаборатори сосискые халаахада досоохинь шэнгэн болоно гэһэн үндэһэгүй шалтагаан урдаа баряад тэрэниие үйлэдбэрилгые хориһон байна. Ливернэ сосиска халаангүйгөөр эдигдэхэ ёһотойнь мэдээжэл ха юм. Энэ ушарта республикын худалдаа наймаанай министерство эдеэ хоолой зүйлнүүдые хайшан гээ һаа шанартайгаар хэхэ тухай асуудалые шиидхэлсэлгэдэ хабаадалсанагүй, тэрэшэлэн шэнэ продукциин үнэ сэнгые саг соонь баталдаггүй байна.

Дээрэ хэлэгдэһэнэй ёһоор, КПСС-эй ЦК-гэй июльскэ Пленумэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлгээр эдэ мэтын зарим нимэнүүд хүдэлмэри хэгдэжэ байбашье, доторой арга боломжонуудые ашаглаха талаар хүдэлмэридэмнай дутагдалнууд ехэ. Жэшээнь, малай шуһаар консервэ, колбаса хэхэ аргаяа хэрэглэнэгүйбди. Ехэ гэгшын яһан, малай туруун гэхэ мэтэ сабуу хэлгэдэ оронгүй миин хаягдана. Эдэ бүхы дутагдалай гол шалтагаан юуб гэхэдэ, хуушанайнгаа технологёор хүдэлмэрилнэбди, ажал ехэтэй хүдэлмэриие багаар механизацилнабди. Комбинадай хүтэлбэрилэгшэд үйлэдбэри дээрэ түрүү технологи хэрэглэхэ ба доторой резервнүүдые һайнаар ашаглалгада анхаралаа багаар хандуулна.

Комбинадаймнай коллектив 6-дахи табанжэлэй түсэбэй проект баталхадаа дээрэ хэлэгдэһэн дутагдалнуудые усадхаха шухала хэмжээ-ябуулгануудые хараалаа һэн. Мүнөө хүдэлмэришэн бүхэн КПСС-эй XX съездын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсан, продукци үйлэдбэрилхэ 1955 оной түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө тэмсэжэ байна.

Н. СПЕРАНСКИЙ, мяха-консервын комбинадай түсэблэлгын таһагай начальник.

СССР-эй Верховно Соведэй делегаци Югославида ошоод байна

Мүнөө үедэ Словенидэ ошоод байһан СССР-эй Верховно Соведэй делегаци Жавница тосхондо октябрин 17-до хүрэһэн, Крань городтохи «Искра» гэжэ заводые, Блед гэжэ нуурые хараһан байна.

Жавница тосхондо хүрэхэдөө, Верховно Соведэй депутадууд хүдөөгэй кооперативта болон найман жэлэй һургуулида орёжо хараа. Верховно Соведэй депутат Е. А. Фурцева һургуулиин һурагшадта советскэ пионернүүдэй амаршалгые дамжуулаа.

Киноаппаратура, телефонно аппарат, электросчётчик гэхэ мэтые бүтээн гаргадаг «Искра» заводто советскэ делегацие предприятиин директор амаршалһан байна.

Верховно Соведэй депутат В. С. Балакина (Ленинград) харюугай үгэ хэлээ. Бидэнэр хэдэн олон заводууд болон фабрикануудта хүрөөбди. Социализм байгуулха замда түйлаһан амжалтануудаарнь бидэнэр югославска хаиннартаяа хамта баясанабди. Коммунистнуудай союзай ба танай президент нүхэр Титогой хүтэлбэреэр саашанхи амжалтануудые түйлахыетнай коллективтэтнай бидэнэр хүсэнэбди гэжэ тэрэ хэлээ.

«Искра» заводой хүдэлмэрин тухай киножурналые Верховно Соведэй депутадуудта харуулһан байна.

Удаань, советскэ парламентска делегаци Крань городой арадай комитедэй хүдэлмэритэй танилсаһан, тиигээд, Любляныи болон тэрэ шадарай гоё һайхан юумэнүүдые хараһан, Блед нуурта ошоһон байна.

Советскэ Союзай Верховно Соведэй делегацинн хүндэлэлдэ зорюулан Словениин арадай скупщины түрүүлэгшэ Миха Маринко октябрин 17-ной үдэшэ Люблянада уулзалга эмхидхэһэн ба үдэшын сайлалга хэһэн байна.

* * *

СССР-эй Верховно Соведэй делегаци октябрин 18-най үглөөгүүр тусгаар поездэдо һуужа, Любляинһаа Загреб ороо. Хорватиин Суглаанай республиканска вечын түрүүлэгшэ Златан Сремец, үйлэдбэрилэгшэдэй вечын түрүүлэгшэ Иосип Цази, Суглаанай секретарь Степан Дебеляк, Хорватиин Суглаанай депутат Сока Краячич болон бусад вокзал дээрэ делегацие угтаа.

Делегацитай хамта Югославиин Арадай Скупщиныи депутадууд Рая Недельковнч ба Хорватиин Суглаанай түрүүлэгшын орлогшо Никола Секулич, тэрэшэлэн СССР-һээ Югославида байдаг посол Н. П. Фирюбин Загребта ерэлсээ. (ТАСС).

Д-р Вирт О. Гротевольтой хөөрэлдэбэ

Нэгэдэлэй, эб найрамдалай ба эрхэ сүлөөгэй түлөө тэмсэдэг немецүүдэй союзай түрүүлэгшэ германска урдын рейхсканцлер д-р Вирт республикын зургаан жэлэй ойн һайндэртэ хабаадалсахын тулада ГДР-тэ ерэһэн байгаа. Тэрэ хадаа Германска Демократическа Республикын премьер-министр О. Гротевольтой хөөрэлдөө гэжэ Дюссельдорфдо гарадаг «Дейч фольксцейтунг» газетэ мэдээсэнэ.

Газетын зааһанай ёһоор, Германие нэгэдүүлхэ тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдэһэн байха юм. Тус асуудалаар һанамжануудаа хөөрэлдэлгын дүн тухай газетэ ингэжэ бэшэнэ: «Аюулгүй байдал сахиха системэдэ Германиин алишье хуби хабаадалсаха ёһотой. Тиигэжэ, эб найрамдала сэхэ тохёолдожо болохо байһан аюул зайсуулагдажа, НАТО-до хабаадалсадаггүй нэгэдэмэл Германи байгуулагдаха аргатай болохо байна. Германи нэгэдөөд байхадаа, буу зэбсэг ниитэ дээрэнь хураахын хэрэгтэ тэрэ дороо хабаадалсаха болоно».

Полицейскэ ба сэрэгэй частьнуудай тоо ба байдаг газар тухай ГДР ГФР хоёрой хоорондоо мэдээ абалсажа байха тухай ГДР-эй правительство мүнөө дурадхал оруулна гэжэ О. Гротеволь д-р Виртдэ мэдүүлһэн байна. ГДР правительствэ делегацие Женевэ эльгээхэ юм гэжэ энэ хөөрэлдөөндэ һүүлээр мэдээжэ болоо. Тэрэшэлэн Федеральна Республикаһаа делегаци мүн лэ эльгээгдэхэ байна. Хэрбээ, бидэнэй үсэд нэтэрүүгээр эрилтэ хээд байгаа һаа, элэ хоёр делегаци германска дурадхалнуудые хамтаараа оруулжа шадаха байна гэжэ газетэ саашань бэшэнэ.

Германиие нэгэдүүлгэдэ хамаатай хамтын дурадхалнуудые зохёохын тулада германска хоёр гүрэнэй хоорондоо үгээ ойлголсохонь шухала гэжэ, хөөрэлдөөндэ ехэ удхашанар олгохо зуураа, газетэ онсо тэмдэглэнэ. (ТАСС).

Адмирал Майкл Денни Ленинградһаа бусаба

ЛЕНИНГРАД, октябрин 18. (ТАСС). Британска флодой минэ табидаг «Аполло» гэжэ судна мүнөө үглөөгүүр Ленинградһаа гараба. Метрополиин флодые командалагша адмирал сэр Майкл Денни тэрээн дээрэ һуужа бусаһан байна. «Хүндэтэйгөөр айлшалуулһанайтнай түлөө баясхалан хүргэнэбди» гэһэн дохёо мэдээсэл британска корабль городһоо гараха үедөө үгэһэн байна. «Аполло» судна советскэ эскадренно миноносецоор үдэшүүлэн Кронштадтые үнгэрэн гараа. Улаан тугта энэ хэрэм «һайн ябажа хүрэхыетнай хүсэнэбди» гэһэн дохёо мэдээсэл англическа корабльда үгэһэн байна.

Адмирал Денниин туг доро ябаһан британска корабль баруун зүг шэглэн саашанхи замдаа гараа.

Бирманска Союзай премьер-министр У Ну Советскэ Союз ошохоёо гараба

Бирманска Союзай премьер-министр У Ну, тэрээнтэй суггаа аяншалха хүнүүд Советскэ правительствын урялгаар Советскэ Союз орохоёо Рангунһаа октябрин 17-до гараа. Тэдэнэр замдаа Индидэ хүрэхэ юм.

СССР-эй хэрэгүүдээр Бирмэдэ байдаг этигэмжэтэ М. С. Вавилов, советскэ посольствын хүдэлмэрилэгшэд Мингаладон гэжэ Рангунска аэродром дээрэнээ премьер-министр У Нуе үдэшөө.

Бирманска правительствын гэшүүд, Рангунда байдаг дипломатическа түлөөлэгтэ зургаануудые толгойлогшонор, Бирмын болон хариин оронуудай хэблэлэй түлөөлэгшэд премьер-министр У Нуе мүн лэ үдэшэлсэһэн байна. (ТАСС).

Бирмын премьер-министр Москва орохо замдаа Делидэ хүрэбэ

ДЕЛИ, октябрин 18. (ТАСС). Бирмын премьер-министр У Ну, мүн тэрээнтэй ябалсаһан хүнүүд Москва орохо замдаа мүнөөдэр Делидэ хүрэбэ.

Индиин премьер-министр Неру, Индиин правительствын гэшүүд, Советскэ Союзай посол М. А. Меньшиков, Хитадай Арадай Республикын посол Юань Чжун-сянь болон дипломатическа корпусой бусад гэшүүд У Нуе аэродром дээрэ угтаа.

У Ну хадаа Делидэ нэгэ үдэр соо байһанайгаа һүүлээр Афганистан сооргуур гаран Советскэ Союз ороходоо мордохо байна.

Президент Титодэ бэлэг барюулагдаба

Нови-Сад городто эмхидхэгдэһэн уласхоорондын выставкэ дээрэхи советскэ павильон соо табигдаһан экспонадуудһаа бэлэг болгон Югославиин президент Иосип Броз-Титодэ үгтэһэн зүйлнүүдые, тэрэ тоодо һайн үүлтэрэй морине СССР-һээ Югославида байдаг посол Н. П. Фирюбин, СССР-һээ Югославида байдаг худалдаа наймаанай түлөөлэгшэ Я. И. Красюк тэрээндэ дамжуулан үгөө гэжэ ТАНЮГ агентство мэдээсэнэ. (ТАСС).

Венгриин ажалшадай амаралта

БУДАПЕШТ, октябрин 18. (ТАСС). Энэ оной январьһаа октябрь хүрэтэр 164 мянган ажалшад Венгриин амаралтын гэрнүүдтэ амарһан байна. Жэлэй дүүрэтэр амаралтын гэрнүүдтэ 17.500 шахуу хүн амаралтаяа үнгэргэхэ байна гэжэ «Сабад неп» газетэ мэдээсэнэ.

Урда Корейн далайн-сэрэгэй хүсэнүүдэй штабай начальник Токиодо ерэбэ

ПЕКИН, октябрин 18. (ТАСС). Урда Корейн далайн-сэрэгэй хүсэнүүдэй штабай начальник Токиодо ерэбэ гэжэ японско радио үсэрэлдэр мэдээсэв. Урда Корейн далайн-сэрэгэй флодые ехэ болгохо тухайда США-һаа Дальна Востогто байдаг далайн-сэрэгэй хүсэнүүдэй командалагша Каллагантай тэрэ хэлсэхэ хэхэ юм ха. «Корейскэ далайн-сэрэгэй хүсэнүүдые ябуулгануудые» тухай асуудал хэлсээнэй үедэ мүн лэ зүбшэгдэхэ байна.

Хитадай Коммунистическэ партиин VIII съездые зарлаха тухай КПК-гэй ЦК-гэй зургаадахи пленумэй резолюци

ПЕКИН, октябрин 18. (ТАСС). Хитадай Коммунистическэ партиин VIII съездые зарлаха тухай Хитадай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй (долоодохи зарлалай) 6-дахи үргэн пленумэй октябрин 11-дэ баталан абаһан резолюциин текстые Синьхуа агентство дамжуулба.

Резолюци соонь ингэжэ хэлэгдэнэ:

1. Хитадай Коммунистическэ партиин VIII съездые 1956 оной хоёрдохи хахадта зарлаха гэжэ шиидхэгдэбэ. Съездые зарлаха үдэр партиин Центральна Комитедэй Политбюрогоор тодорхойлогдохо байна.

2. Съезд доро дурсагдаһан гол асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхэ юм:

а) партиин Центральна Комитедэй хүдэлмэри тухай элидхэл;

б) партиин Уставые хубилгаха тухай элидхэл;

в) арадай ажахые хүгжөөхэ хоёрдохи табанжэлэй түсэб тухай директивэ;

г) партиин Центральна Комитедэй һунгалта.

3. Провинцинуудай, автономно районуудай болон муниципалитедүүдэй партиина организацинуудай зарлаһан конференцинүүд дээрэ, центральна оргаиуудай хиналта доро, мүн партиин Центральна Комитедэй таһагууд болон органуудай партиина организацинуудай, гүрэнэй центральна эмхи зургаануудай партиина организацинуудай зарлаһан конференцинүүд дээрэ Коммунистическэ партиин VIII съездын делегадууд һунгагдаха юм. Түгэдэй райондо делегадуудые партиина суглаанууд дээрэ һунгажа болохо байна.

Хитадай Арадай-сүлөөлэлгын армиин партиина организацинуудһаа делегадууд НОА-гэй партиина конференцинүүд дээрэ һунгагдаха юм.

4. Бүхы делегадууд ямаршье илгаа гаргангүйгөөр партиин Уставай ёһоор нюуса голосованяар һунгагдаха болоно.

5. Доро дурсагдаһан ёһо гуримаар съездын делегадууд һунгагдаха:

а) партиин 10 мянган гэшүүн бүриһөө нэгэ делегат һунгагдаха юм;

б) ороной элдэб хубинуудта партиин гэшүүд тоогооро тэнсүү бэшэ байдаг дээрэһээ һунгуулиин единицэ бүхэндэ 4-һөө 8 хүрэтэр делегадуудые нэмэжэ һунгахада болохо юм; хоёр миллионһоо олон хүн зонтой томо город бүхэнэй партиина организаци 10-һаа 15 хүрэтэр делегадуудые нэмэжэ һунгахадань болохо байна. Нэмэжэ һунгагдаха делегадуудай тоо тухай асуудал али бүхы ушарта тусгаарлан шиидхэгдэхэ байна.

6. Хитадай Коммунистическэ партиин VIII съездын делегадууд 1956 оной июниин эсэс хүрэтэр һунгагдажа дүүргэгдэхэ ёһотой.

Вьетнамай Демократическа Республикада һалхи шуурганһаа хохидоһон хүн зондо Советскэ Союзай туһаламжа

Вьетнамай Демократическа Республикын районуудта энэ оной сентябрьда хүсэтэ һалхи шууурган (Тайфун) боложо, ороной хүн зондо ехэхэн хохидол ушаруулаа.

СССР-эй Хэрэгүүдээр ДРВ-дэ байдаг Саг зуурын Этигэмжэтэ нүхэр Л. И. Соколов октябрин 15-да нүхэр Хо Ши Миндэ орожо, вьетнамска арадта хохидолой тохёолдоһонтой дашарамдуулан Советскэ правительствын һанаагаа зобожо байгаашьенъ элиишэлэн мэдүүлээд, һалхи шуурганһаа хохидоһон хүн зондо туһаламжа үзүүлхын тулада 100 мянган түхэриг ДРВ-гэй правительстводо дамжуулан үгэхэ гэжэ СССР-эй Улаан Хэрээһэнэй ба Улаан Хахад һарын Обществонуудай Союзай Гүйсэдхэхэ Комитет шиидхээ гэбэ. Энэ мүнгэнэй 25 мянган түхэригтэ эмүүд абтажа, СССР-һээ ДРВ-дэ эльгээгдэхэ байна гэжэ тэрээндэ мэдээсэв.

Туһаламжа үзүүлһэнэйнь түлөө Советскэ правительстводо нүхэр Хо Ши Мин баясхалан хүргөө. (ТАСС).

Американска конгрессэй гэшүүд Советскэ Союзда ошоод ерэһэн тухайгаа юун гэлсэнэб

НЬЮ-ЙОРК, октябрин 18. (ТАСС). Советскэ Союзда һаяхан ябаад ерэһэн США-гэй конгрессэй гэшүүдэй хэлэһые «Юнайтед стейтс ньюс энд уорлд рипорт» гэжэ журнал толилоо.

Сенатор Янг (республиканец, Хойто Дакота штадһаа) ингэжэ тэмдэглээ. Американска конгрессэй гэшүүдэй Советскэ Союзда ошолго «ехэ туһа хүргэхэ байна. Ингэжэ аяншалга үгээ хани һайнаар ойлголсоходо туһална. Ородуудай манай орондо ерэлгэ мүн лэ иимэ аша туһатай байха болоно».

Советскэ Союзай экономико «минии һанаһанда орходоо бүри һайнаар хүгжэн дэбжэжэ байна... Промышленностиин хүгжэлтэ намда бүришье ехэ һонирхолтой байгаа» гэжэ журналай түлөөлэгшэдэй асуудалнуудта Янг харюусаа.

Советско-американска худалдаа наймаа хүгжөөхэ арга боломжонууд тухай табигдаһан асуудалда, тиимэ арга боломжо һяала бии гэжэ Янг харюусаа.

Советскэ Союздахи эрхэ байдал минии һанаһанда орходоо һурагүй һайн байгаа гэжэ мэдүүлэжэ зуураа, сенатор Эллендер (демократ, Луизиана штадһаа) Холбоото Штадуудай болон Советскэ Союзай хоорондо айлшалсалга үргэнөөр эмхидхэхые урялаа. «Американецуудай Россида, мүн ородуудай Америкэдэ айлшалалга бэе бэедээ һэжэлгэйгые зайсуулха эрхим арга болоно» гэжэ тэрэ хэлээ. Бэе бэедээ һэжэлгэйгые зайсуулга буу зэбсэг бүтээлгэдэ гаргагашалгадаг мүнгэн зөөри хороолгодо туһалха байна гэжэ Эллендер мүн лэ хэлэһэн байна.

Советскэ Союзда ошожо ерээд байхадаа «Россида танай хандалга хэр бэ» гэһэн асуудалда харюусахадаа сенатор Дворжак (республиканец, Айдахо штадһаа) ингэжэ мэдүүлээ: «Хандалгамни хубилаа гэжэ би хэлэжэ байнаб. Нэгэдэхеэр, минии һанаһанда орходоо ородууд экономическа талаараа һурагүй ехэ хүсэтэй гэжэ би хэлэхэ зэргэтэй болоноб. Ородууд бидэнтэй жэшэхэдэ бэшэ, манай урдаһаа туулаха тэсэхэгүй гэһэн хөөрэлдөөнүүд олоор гарадаг байгаа. Тэдэ тиимэ бэшэ гэжэ хэлэхыем намда зүбшөөгыт, тэдэнэй хүдөө ажахын үйлэдбэри, магад, дутагдалтайшье байгаа һаа, энэ ороной арга боломжонь тон ехэ байна».

Советскэ хүнүүд мантай уулзахадаа һайнаар хандадаг байһыень би ехээр һонирхооб гэжэ Дворжак хэлээд, һонирхоһон бүхы асуудалнуудтаа Советскэ Союзда ябахадаа хүсэд харюу абадаг байгааб гэжэ тэрэ нэмэжэ хэлээ.

Советскэ Союздахи ажабайдал тухай хөөрэхэдөө, Дворжак ингэжэ тэмдэглээ. Советскэ хүнүүд «согтой солбонууд зон байна. Россин бүхы заха хизаарһаа ерэһэн хүнүүдые хүдөө ажахын выставкэ дээрэ би харааб. Тэдэнэр элүүр энхэ бэетэй, согтой хүхюутэй, һайнаар хубсалһан хүнүүд байһаниинь намайе һонирхуулаа».

Минии һанамжын ёһоор, Советскэ Союз экономическа талаараа ехэ хүсэтэй, улам хүсэтэй боложо байна, тиигээд «хэдэн жэлэй үнгэрөөд байхада, коммунистическэ блок хамаг хэрэгтэй юумээрээ өөһэдыгөө хангажа шадаха байна» гэжэ сенатор Мэлон (республиканец, Невада штадһаа) хэлээ.

Түлөөлэгшэдэй палатын гэшүүн Робсион (республиканец, Кентукки штат) ингэжэ тэмдэглээ. Советскэ Союз дай хэхые хүсэнэгүй, «юуб гэхэдэ, өөрынгөө ресурсуудые хүгжөөхын, арад зонойнгоо ажабайдалые улам һайжаруулхын тулада бүхы оролдолгоёо зорюулхые хүсэнэ».

Минии һанаһанда орходоо советскэ экономико һурагүй хүсэтэй байна гэжэ хэлэхэ зуураа, сенатор Фрир (демократ, Делавар штадһаа) советскэ хүнүүд хани ёһоор хандадаг байгаа гэжэ тэрэ тэмдэглээ.

Аяншалга хээд байхадаа Советскэ Союзда минии хандалга хубилаагүй, зүгөөр «ород арад эб найрамдалые ехээр хүсэнэ» гэжэ тухайлһан байһаб гээд сенатор Партелл (республиканец, Коннектикут штадһаа) мэдүүлээ. Гэбэшье, «хүсэ хэрэглэхэ политикэ» ябуулхынгаа тулада сэрэгэйнгээ хүсые ехэ болгохонь Холбоото Штадуудые Партелл урялһан байна.

Энэ хөөрэлдөөн дээрэһээ хаража үзэхэдэ, американска конгрессэй зарим гэшүүд СССР-тэ ошожо ерэһэнэйнгээ һүүлээр Советскэ Союзда хандалгаяа хубилаагүй байна.

ЭДИР ХОНИШОН

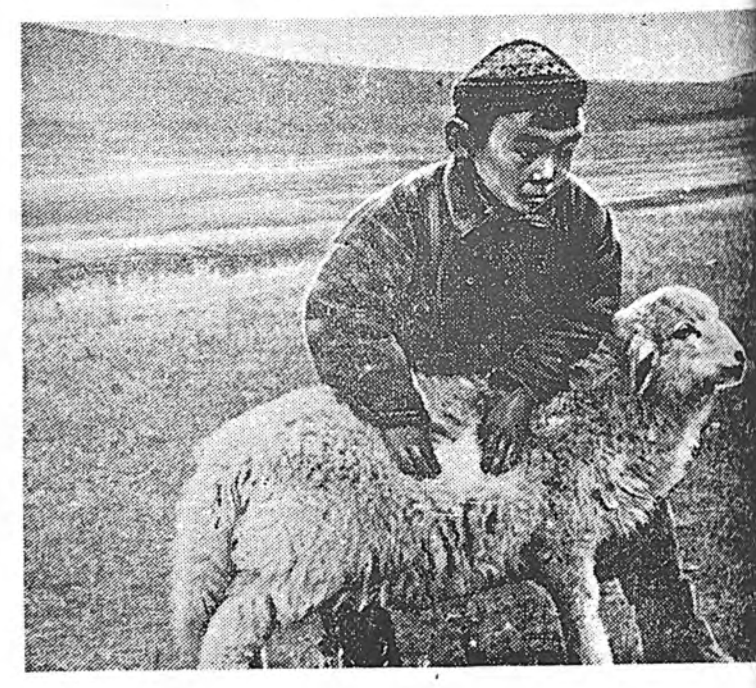

Базар-Сада долоотой,
Багашье һаа томоотой.
Абынгаа ажал хэлэдэг,
«Артелиин хонишон» гэлсүүлдэг.
«Минии сагаахан хурьгахан» —
Мээхэйрдэг ингэжэ хүбүүхэн.
Оголжо хурьгаяа барьяад,
Харуулна ноойыень, ирал[illegible]
«Харагты, нарин ноохо[illegible]
Гэжэ ойлгуулна ёһотой[illegible]
...Нээрээшье нарин ноохо[illegible]
Эрхим лэ хонин болоно[illegible]

Г. Мироненкын фо[illegible]
А. Жамбалоно[illegible]

Ханын газетын редакторнууд[illegible] зүблөөн

Ярууныи аймагта колхозууд, МТС-үүд, совхоз, предприятинууд болон эмхи зургаанууд ханын газетэнүүдэй редакторнуудай зүблөөн һаяхан үнгэргэгдөө. Тус зүблөөндэ 30 шахуу хүн хабаадалсаа.

Тэдэнэр ханын газетэнүүдэй хүдэлмэридэ нэгэдэй зоригүүдэй тухай асуудал зүбшэн хэлсэһэн, дүй дүршэлөө андалдаһан байна.

— Манай артельдэ «Колхозник» гэжэ ханын газетэ, «дайшалха хүдаһанууд» ба «молни» саг соогоо гаргагдажа байдаг, — гэжэ Сталинай нэрэмжэтэ колхозой ханын газетын редактор нүхэр Базарсадуев хөөрэбэ. Тус газетэ колхознигуудые ажал хүдэлмэридэ элсүүлхэ хэрэгтэ колхозой правлени ба партиина организацида ехэхэн туһаламжа үзүүлнэ.

— Урдань редколлегиимнай миин 3 гэшүүдтэй байхада, газетэ хаа яа гарадаг байгаа. Тиин парторганизациин бюрогой дурадхалаа[illegible] легиин гэшүүд 7 хүн бол[illegible] шоруулагдаа һэн. Мүнөө[illegible] 10 хоног соо нэгэ дахин[illegible] лоо. Мүн газетэдэ нэмэ[illegible] сатирическэ бюллетень[illegible] болообди. Ажалай жур[illegible] шэд, архи сэхээр наймаа[illegible] доһо гаргагшад тэрээн д[illegible] гаар шүүмжэлэгдэнэ,—[illegible] новско МТС-эй «Трактор[illegible] газетын редактор нүхэр[illegible] хөөрэбэ.

Ханын газетэнүүдэй[illegible] лэгшэдэй зүблөөн үе үе бол[illegible] гэргэжэ, дүй дүршэлөө[illegible] сажа, ханын газет[illegible] выставкэ эмхидхэжэ б[illegible] Доржиев дурадхаһан б[illegible]

Аймсоведэй гүйсэдх[illegible] газетын редколлегин[illegible] нүхэр Семгенков болон б[illegible] лөөн дээрэ үгэ хэлэһэн б[illegible]

Б. Ш[illegible]

Ш а т а р

Шатараар республикын түрүү һуури эзэлхын түлөө болоһон хахад финална турнир мүнөө дүүрэбэ.

Һүүлшын турта Воробьев Крыловтой шадамар бэрхээр наадажа, шанга доботолго хэһэнэй һүүлээр бэрсыень эдеэд, удашьегүй шүүһэн байна.

Мамилов Занданов хоёрой наадалга тэнсэлгээр дүүрэбэ. Пуртов Павловай поёндо доботолжо, һайн байдалтай болоод байтараа, һүүлдэнь алдуу хэжэрхёо.

Павлов Тоглоев хоёрой хойшолуулагдаһан парти тэнсэлгээр дүүрээ. Мүн Павлов Занданов хоёр тэнсэһэн байна.

Сампилов Воробьевые шүүжэ, 10-һаа 8 очкотой болоо. Тиин Сампиловай Ежовтой наадангүй үнгэрһэн партиие тэнсэ гэжэ тоолоо һаа, Сампилов түрүү һуури эзэлнэ.

Тоглоев абажа болохо 11 очкоһоо 8-е абажа, хоёрдохи һуури эзэлээ. 7,5 очко абаһан Воробьев гурбадахи һуури эзэлһэн байна.

Энэ хахад финальна турнирта түрүү һууринуудые эзэлэгшэд һүүлэрнэдэ болохоёо байгаа БМАССР-эй чемпионадта наадаха эрхэ олобо.

В. Иванов.

* * *

Шатараар нэгэдэхи разрядныгуудай мүрысөөн үргэлжэлнөөр.

Малков Шадрин хоёрой парти хоёр талаһаа шанга[illegible] гаар үнгэрөө. Сагаанаар[illegible] Малков абһаар болдолго[illegible] далнуудые хэжэ, һайн[illegible] болоо. Тиин Шадрин удаа[illegible] толжо, ябаса бухэндэ[illegible] һайжаруулжа байгаа[illegible] зүбөөр үргэлжэлүүлжэ[illegible] шүүгдэшоо.

Власов ямаршье бодол[illegible] далнуудые хойно хойно[illegible] хараар наадаһан Щербак[illegible] байдалтай болгоо. Тиин З[illegible] далдань наадаха сагынь[illegible] Власов шүүгдээ гэжэ тоо[illegible]

Мадаев Цыденовтэй һа[illegible] даа. Мадаев хүбүүдээрээ[illegible] Цыденовэй болонуудай[illegible] шурган ороод, тэдэнэй[illegible] ларуулба. Бэрсэ тээшэнь[illegible] ябаһан хүбүүдэй тон эм[illegible] ехэтэй байһыень хараха[illegible] нов шүүгдэһэнэ мэдэрхэ[illegible] лоһон байна.

Сергеев Мункоевые,[illegible] Аюрзанаииые шүүжэ. Сах[illegible] сов хоёрой парти хойшол[illegible] Малков Мясников хоёр[illegible] лагдаһан партяа наадан[illegible] һэндэ тоолоо.

Гурбадахи турай удаа[illegible] һоо 2, Малков 3-һаа 2,5[illegible] лоод, түрүүлэн ябанад[illegible]

А. И[illegible]

С У У Д

Һогтуугаар гэм хэгшэд хэһээгдэ[illegible]

Зэдын аймагай арадай сүүд архиин һогтуугаар гэмтэ ябадал хэгшэдэй хэрэгые хаража үзэбэ.

Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд Цыбиков, Будаев гэшүүд хүдэлмэриин үедэ саг үргэлжэ архи ужжархёод, энэ тэрэ хүндэ аһалдадаг, хэрүүл үүсхэдэг байба. Тиин һаяхан колхозник Торокчиновые сохиһон байгаа. Энэ гэмтэ хэрэгэйнгээ түлөө тэдэнэр 2 жэл соо сүлөөгөө хаһагдахаар сүүдлэгдэбэ.

Мүн АТК-гэй шофёр Варлуков һогтуугаар машинаяа жолоодожо, Петропавловка орожо ябатараа харгыдаа Шулунов гэжэ һураг[illegible] ража, ехээр гэмтээгэ. Энэ[illegible] рэгээ нюуха хүсэлэнтэй са[illegible] гөөр гүйлгэжэ ябатараа[illegible] гэрэй углуу мүргүүлжэр[illegible] Шофёр Варлуков хоёр[illegible] лөөгөө хаһагдахаар шиид[illegible]

Зэдэ станцида байдаг[illegible] ногой» пунктын шофёр В[illegible] шэ архи уугаад, ажалһаа[illegible] дэдэг аад, һүүлшын үедэ[illegible] дураар хүдэлмэрээ хаяһ[illegible] Энэ хүн зэбаан залуруулх[illegible] ридэ 6 һара ябахаар сүүд[illegible]

ЗАҺАБАРИ

Манай газетэдэ һүүлэй үдэрнүүдтэ толилогдоһон «Монголой һониин» гэжэ Х. Намсараевай замай тэмдэглэл соо алдуу гараһан байна. Октябрин 18-най номерто гараһан табадахи колонкын түрүүшын абзацай хоёрдохи үгүүлэлэ: «Энэ наадаһай айхабтар ехэ[illegible] руун зүүн хоёрто хоёр[illegible] шүүлэй заһаха амарха[illegible] рагдана» гээд заһан[illegible] нэбди.

Редактор Д. Л. ЛОБС[illegible]

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора — 46-32. заместителя редактора — 32-74. отв секретаря — 27-37. партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59. пропаганды и переводов — 3[illegible] культуры и быта, промышленности — 34-05. местной информации и писем — 24-74. корректорская — 32-67. бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00593. Типография министерства Культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. № [illegible]